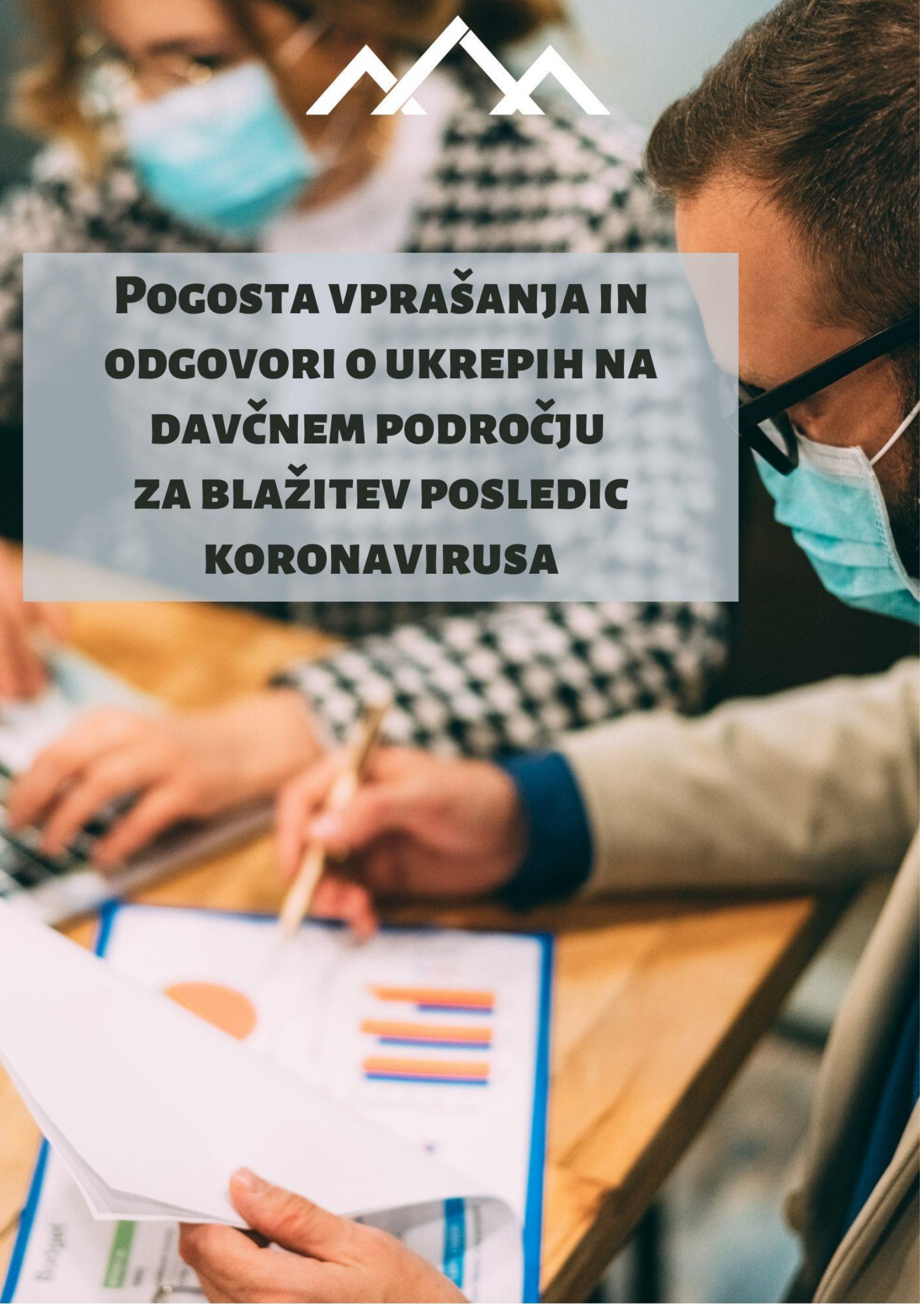

**POGOSTA VPRAŠANJA IN
ODGOVORI O UKREPIH NA
DAVČNEM PODROČJU
ZA BLAŽITEV POSLEDIC
KORONAVIRUSA**

KAZALO VSEBINE

I. LETNI OBRAČUN DDPO IN DohDej	10
1. Ali se podaljša rok za oddajo letnega obračuna DDPO in DohDej?.....	10
2. Do kdaj moram poravnati razliko med mesečnimi (ali trimesečnimi) obroki akontacije dohodnine in (letno) odmero, ugotovljeno v obračunu?	10
3. Kdaj bom prejel preplačano akontacijo davka na podlagi letnega obračuna?	10
4. Ali podaljšanje roka vpliva tudi na zamenjavo ugotavljanja davčne osnove (npr. ne želim biti več »normiranec« ali pa to želim postati).	10
4a. Ali lahko navkljub že vložnemu obračunu vložim popravek obračuna, kjer se priglasim kot normiranec? Ali bi FURS tako izjavo upošteval (glede na to, da je rok za oddajo sedaj prestavljen na 31.5.2020)?	10
5. Ali prestavitev roka za oddajo letnega obračuna DDPO in DohDej vpliva tudi na določitev zavarovalne osnove?	10
I-a. PLAČEVANJE AKONTACIJ DDPO IN DOHDEJ	11
II. ZNIŽANJE MESEČNE (TRIMESÉČNE) AKONTACIJE DAVKA	12
10. Ali lahko zaprosim za znižanje višine mesečne (trimesečne) akontacije davka?	12
10a. Ali lahko zaprosim za znižanje višine mesečne (trimesečne) akontacije davka tudi, če sem začel opravljati dejavnost šele npr. februarja 2020 in davčnemu organu že predložil obrazložen izračun predvidene davčne osnove, višino predhodne akontacije in obrokov predhodne akontacije za leto 2020?	12
11. Kdaj lahko oddam zahtevo za znižanje višine mesečne (trimesečne) akontacije davka? ...	12
12. Kdaj konkretno zahteva za znižanje akontacije vpliva na mesečno akontacijo?	12
13. Kako oddam zahtevo za znižanje akontacije?	12
14. Katere priloge moram predložiti k zahtevi za znižanje akontacije?	12
15. V kolikšnem času mora FURS odobriti (ali zavrniti) znižanje akontacije?.....	12
III. ODLOG, ODPIS IN OBROČNO PLAČILO DAVKOV	12
16. Ali je možen odpis davkov?.....	13
17. Ali moram v času epidemije koronavirusa plačevati akontacijo davka?	13
18. Ali je možen odlog plačila davčnih obveznosti in za koliko časa?	13
19. Za katere davčne obveznosti lahko odložim plačilo oz. zaprosim za obročno plačilo zaradi izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov zaradi epidemije virusa COVID-19?	13
20. Ali velja odlog in obročno plačilo pri davčnem odtegljaju tudi za prispevke za socialno varnost?	13
21. Ali lahko zaprosim za odlog ali obročno plačilo obveznosti po letnem obračunu DDPO oz. DohDej, četudi sem tega oddal še pred razglasitvijo epidemije?.....	13
22. Kakšen je pogoj za obročno plačilo oz. odlog plačila davka za poslovne subjekte po interventnem zakonu in kakšna dokazila je treba predložiti?	13

23. Ali je v izredne razmere vključeno obdobje februar 2020 oz. za katera obdobja bo veljal obrazec za odlog ali obročno zaradi izrednih razmer?	14
24. Kako oddam vlogo za obročno plačilo oz. odlog plačila davka za poslovne subjekte po interventnem zakonu?	15
25. Kako in kdaj bom obveščen, ali je moji vlogi za odlog oz. obročno plačilo ugodeno?	15
26. Ali se zavezanec, ki že ima od prej odobreno obročno plačilo ali odlog plačila davka šteje za neplačnika?	15
27. Ali se bodo enako obravnavale vloge na »starih« obrazcih, ki so že na e-davkih kot »novi« obrazci zaradi izrednih razmer?	15
28. Ali v času odloga oz. obročnega plačila tečejo zamudne obresti?	15
IV. ODLOG IN OPROSTITEV PLAČILA PRISPEVKOV SAMOZAPOSLENIM, VERSKIM DELAVCEM IN KMETOM.....	15
29. Kdo je upravičen do ODLOGA plačila prispevkov za socialno varnost?	15
29a. Ali sem upravičen do OPROSTITVE plačila prispevkov za socialno varnost, če sem zaposlen pri tujem delodajalcu?	16
29b. Ali sem upravičen do ODLOGA plačila prispevkov za socialno varnost, če sem zaposlen pri tujem delodajalcu?	16
29c. Ali sem upravičen do OPROSTITVE plačila prispevkov, če sem samozaposlen in delno invalidsko upokojen?	16
29č. Ali sem upravičen do OPROSTITVE plačila prispevkov, če koristim starševsko varstvo? ..	16
29d. Ali sem upravičen do OPROSTITVE plačila prispevkov, če sem bolniško odsoten?	16
29e. Ali sem upravičen do OPROSTITVE plačila prispevkov, če sem samozaposlen, družbenik ali kmet ter hkrati delno upokojen?	16
29f. Ali sem upravičen do ODLOGA plačila prispevkov za socialno varnost, če sem kot samozaposlena oseba doma zaradi varstva otrok zaradi zaprtja vrtcev in šol?	16
30. Ali je do ODLOGA prispevkov za socialno varnost upravičena tudi oseba, ki opravlja postranski poklic (npr. popoldanski s.p.)?	16
31. Za katero obdobje je možen ODLOG plačila prispevkov in za koliko časa?	16
32. Ali je možno odložiti prispevek, ki bi ga moral plačati do 20. marca (npr. za februar ali marec)?	17
33. Katere prispevke je možno odložiti?	17
34. Ali je možno odložene prispevke poravnati obročno?	17
35. Ali moram vložiti kakšno vlogo za ODLOG plačila prispevkov?	17
36. Ali v času ODLOGA plačila prispevkov tečejo zamudne obresti?	17
37. Ali bom upravičen do ODLOGA plačila prispevkov tudi, če sem dolžnik do FURS?	17
38. Do katerega datuma moram kot s.p. oziroma kmet poravnati obveznosti za februar 2020 (oziroma moram imeti največ 50 evrov dolga do FURS), da bom upravičen do avtomatskega ODLOGA prispevkov?	17
39. Kje lahko najlažje preverim, ali sem dolžnik do FURS?	17

40. Komu je dovoljena OPROSTITEV plačila prispevkov za socialno varnost?.....	17
40a. Kako se davčno obravnavajo prispevki samozaposlenih oseb, ki so oproščeni plačila po 38. členom ZIUZEOP?.....	18
41. Ali je do OPROSTITVE plačila prispevkov za socialno varnost upravičena tudi oseba, ki opravlja dejavnost sobodajalstva kot fizična oseba?.....	18
41a. Ali so do OPROSTITVE plačila prispevkov za socialno varnost upravičeni tudi samozaposleni, ki zaposlujejo?.....	18
41b. Ali sem upravičen do OPROSTITVE plačila prispevkov, če sem kot samozaposlena oseba doma zaradi varstva otrok zaradi zaprtja vrtcev in šol?	18
41c. Ali so kmetje, ki so prostovoljno vključeni v obvezno socialno zavarovanje, upravičeni do OPROSTITVE plačila prispevkov za socialno varnost?	18
42. V kakšni višini se mi OPROSTI plačilo prispevkov za socialno varnost?	18
43. Kaj moram narediti, da se mi OPROSTI plačilo prispevkov za socialno varnost?	19
44. Kje je objavljena izjava za OPROSTITEV plačila prispevkov in pridobitev temeljnega dohodka?	19
45. Kaj če vložim izjavo in ne izpolnujem pogojev glede zmanjšanja prihodkov, določenih v 37. členu ZIUZEOP?	19
V. MESEČNI TEMELJNI DOHODEK ZA SAMOZAPOSELENE, VERSKE USLUŽBENCE IN KMETE.....	20
46. Kdo je upravičen do mesečnega temeljnega dohodka?	20
46a. Ali sem upravičen do izplačila mesečnega temeljnega dohodka, če sem zaposlen pri tujem delodajalcu?	20
46b. Ali so kmetje, ki so prostovoljno vključeni v obvezno socialno zavarovanje, upravičeni do izplačila mesečnega temeljnega dohodka?	20
46c. Ali so do izplačila mesečnega temeljnega dohodka upravičeni samozaposleni, ki zaposlujejo?	20
46č. Ali so samozaposleni in delno invalidsko upokojeni upravičeni do izplačila mesečnega temeljnega dohodka?	21
46d. Ali sem upravičen do izplačila mesečnega temeljnega dohodka, če koristim starševsko varstvo?	21
46e. Ali sem upravičen do izplačila mesečnega temeljnega dohodka, če sem na bolniški?	21
46f. Ali so samozaposleni, družbeniki in kmetje, ki so hkrati delno upokojeni, upravičeni do izplačila mesečnega temeljnega dohodka?	21
46g. Ali sem upravičen do izplačila mesečnega temeljnega dohodka, če sem kot samozaposlena oseba doma zaradi varstva otrok zaradi zaprtja vrtcev in šol?	21
46h. Ali temeljni dohodek in oprostitev plačila prispevkov za samozaposlene velja samo za samostojne podjetnike, ali tudi za enoosebne družbe, kjer je lastnik zaposlen kot delavec iz naslova delovnega razmerja (podlaga 001)?	21
46i. Ali sem upravičen do mesečnega temeljnega dohodka, če sem hkrati samozaposlena oseba in hkrati (v določenem odstotku) zaposlen pri delodajalcu v rednem delovnem razmerju?.....	22

46j. Ali lahko uveljavljajo oprostitev plačila prispevkov (38. čl. ZIUZEOP) in temeljni dohodek (34. čl. ZIUZEOP) trije kmečki zavarovanci, ki so člani istega kmetijskega gospodarstva? Eden od njih je nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji in oddaja letni obračun in bo uveljavljal obe navedeni pravici. Ali še lahko še druga dva uveljavljata oprostitev plačila prispevkov in temeljni dohodek?.....	22
46k. Ali je s.p. upravičen do mesečnega temeljnega dohodka, v kolikor v letu 2019 ni obstajal, odprl se je namreč s 1.1.2020. Sicer pa izpolnjuje pogoje upada dohodka v februarju in marcu 2020, ter ima plačane vse prispevke.	22
46l. Kot s.p. sem se registriral dne 27. 3. 2020. Ali sem upravičen do izplačila mesečnega temeljnega dohodka in oprostitve plačila prispevkov?	23
46m. V mojem primeru sem odprl s.p. šele 3.3.2020 - ali mi pripada kakšna olajšava?	23
46n. Samozaposlen (brez zaposlenih) je na bolniški v breme ZZS že od časa pred epidemijo. Prihodkov v letu 2020 nima, ker je že ves čas na bolniški. Ali je upravičen do mesečnega temeljnega dohodka? Ali so glede na zakonske spremembe kriteriji, ki so bili določeni za bistveno zmanjšan obseg opravljanja dejavnosti (tj. primerjava prihodkov meseca marca, aprila in maja 2020 s prihodki meseca februarja 2020), še pomembni?	23
46o. Ali oprostitev in temeljni dohodek pripada tudi s.p. ju ki se ukvarja z finančno storitvijo?24	
46p. Ali oprostitev in temeljni dohodek pripada tudi s.p. ju ki je 70% financiran iz javnih sredstev- neposredni proračunski uporabnik?	24
46r. Imam odprt s.p. (zavarovalna podlaga 005) za poln delovni čas in imam enega zaposlenega. Zaradi ukrepov za preprečevanje epidemije Covid-19, beležimo izpad dohodka v 100%. Ker sem sama trenutno na starševskem dopustu, kljub temu pa sem bila odvisna od prihodkov svojega s.p.-ja, ki jih je v času moje odsotnosti ustvarjal moj zaposleni. Zanima me, ali sem upravičena do izplačila temeljnega dohodka za samozaposlene, ob vseh zgoraj navedenih dejstvih?.....	25
46s. 1.1.2019 sem registrirala popoldanski s.p., s 1.9.2019 pa sem postala samozaposlena (polno zavarovana iz naslova dejavnosti). Zanima me, ali sem upravičena od pomoči po ZIUZEOP?	25
47. Koliko znaša mesečni temeljni dohodek?	26
48. Kaj moram storiti, da pridem do mesečnega temeljnega dohodka?	26
49. Kdaj bom prejel nakazilo mesečnega temeljnega dohodka?.....	26
50. Kakšni so kriteriji za dodelitev mesečnega temeljnega dohodka?.....	26
50a. Ali se temeljni mesečni dohodek in oproščeni prispevki pri samozaposlenih osebah štejejo k računanju skupnih prihodkov v primerjavi letom 2019?	26
50b. Kako se upoštevajo prihodki po računih, ki so bili izdani v mesecu marcu za storitve, ki so bile opravljene v mesecu februarju?.....	27
50c. V mesecu februarju nisem imel prihodkov, imel pa sem prihodek v začetku meseca marca. Glede na objavljene vladne odloke, ki prepovedujejo ponujanje in prodajo blaga in storitev potrošnikom v RS, omejujejo gibanje in združevanje več oseb na skupnem mestu, svojega dela od začetka krize ne morem opravljati. Ali sem kljub temu, da dela ne morem opravljati zaradi vladnih prepovedi in v mesecu februarju nisem imel prihodkov, lahko upravičen tako do mesečnega temeljnega dohodka kot do oprostitve plačila prispevkov?	27

50č. Od aprila dalje imam za več kot 50% nižji prihodek kot februarja, vendar v prvem polletju 2020 ne bom imel za več kot 20% nižji prihodek kot v letu 2019. Ali sem upravičen do mesečnega temeljnega dohodka in oprostitve plačila prispevkov za samozaposlenega?	27
50f. Kako se upošteva upad prihodkov v zvezi z ugotavljanjem izpolnjevanja pogojev za uveljavljanje ukrepov po interventni zakonodaji v primeru podjetij, ki imajo poslovno leto različno od koledarskega - kateri podatki se upoštevajo?	28
50g. Kako bodo upad prihodkov dokazali tisti samozaposleni, ki so bili v letu 2019 zavarovani za skrajšan delovni čas (npr. 4 ali 6 ur), v letu 2020 pa so zavarovani za polni delovni čas?	28
50h. Kako se bodo prihodki preverjali pri družbenikih poslovnih osebah? Se bodo primerjali prihodki družbe ali dohodek poslovodne osebe?	29
50i. Kako bodo zmanjšanje prihodkov dokazovali kmetje?	29
50j. Ali se v primeru, da oseba preneha opravljati dejavnost v letu 2020 (po tem, ko ji je že bil izplačan mesečni temeljni dohodek) upošteva sorazmerni del prihodkov?	30
50k. 25.2.2020 sem registrirala frizersko dejavnost. Kako bom izračunala povprečne mesečne prihodke do 12.3.2020, ki se bodo primerjali s povprečnimi mesečnimi prihodki v celotnem letu 2020?	30
51. Ali bom moral mesečni temeljni dohodek vračati?	30
51b. V začetku meseca aprila sem vložili preko eDavkov izjavo za mesečni temeljni dohodek (takrat sem pogoje izpolnjeval). Kasneje sem ugotovil, da pogojev ne bomo izpolnil, zato sem umaknil izjavo za mesečni temeljni dohodek, ne glede na to pa sem na svoj TRR vseeno prejel MTD v višini 350 EUR. Prosim vas za navodilo, na kakšen način vrnemo nakazani znesek? ..	31
51c. Zanima me, na kakšen način lahko podamo izjavo o umiku od izjave za temeljni dohodek. V mesecu aprilu oddali izjavo za temeljni dohodek in že prejeli 350 eur sredstev. Sedaj pa je Ministrstvo za kmetijstvo izdalo nov ukrep za vinarje in sicer Finančno nadomestilo za izpad dohodka v vinskem sektorju, katero se izključuje z temeljnim dohodkom. Na podlagi vseh informacij bi torej raje zaprosili za Finančno pomoč za izpad dohodka v vinskem sektorju, ne pa za temeljni dohodek. Temeljni dohodek v višini 350 eur že nakazanih sredstev bi radi vrnili, ampak nimamo podatkov za vračilo?	31
51č. Kdaj mora zavezanec vrniti temeljni dohodek, če sredi leta zapre s.p. in ugotovi, da ga mora vrniti, ker ni izpolnil pogoja o nižjih prihodkih?	32
VI. INTERVENTNI UKREPI NA PODROČJU PLAČ ZA ZAPOSLENE	32
VI-a. UKREP DELNE OPROSTITVE PLAČILA PRISPEVKOV OD PLAČE ZA DELO V ČASU EPIDEMIJE .	32
53. Kaj pomeni ukrep delne oprostitve plačila prispevkov?	33
54. Od katerih dohodkov iz delovnega razmerja se prizna oprostitev plačila prispevkov?	33
54a. Ali se prizna oprostitev plačila prispevkov, če ima delavec plačo višjo od trikratnika minimalne plače (3x 940,58 €)?	33
54b. Kako se prizna oprostitev plačila prispevkov, če delavca na čakanju delodajalec vmes pozove na delo?	33
55. Kateri delodajalci so upravičeni do ukrepa?	34
55a. Ali so do delne oprostitve plačila prispevkov upravičeni tudi delodajalci, ki delavce napotijo na delo v tujino?	34

56. Katere prispevke upravičeni delodajalci plačajo in za katere velja oprostitev?	34
57. Kako delodajalec uveljavlja oprostitev plačila prispevkov?	34
58a. Kako delodajalec uveljavlja oprostitev plačila prispevkov, če ne more oddati REK obrazca?.....	34
58b. Kako delodajalec uveljavlja oprostitev plačila prispevkov, če je plačo za delo v marcu izplačal pred sprejetjem interventnega ukrepa?	35
58c. Kako predložiti REK-1 obrazec za plačo marec, od katere je delodajalec oproščen plačila prispevkov?.....	35
VI-b. IZPLAČILO KRIZNEGA DODATKA	35
59. Kdo je upravičen do kriznega dodatka in kakšna je obdavčitev kriznega dodatka?.....	35
59a. V kakšni višini se izplača krizni dodatek?	35
59b. Kaj vsebuje zadnja izplačana plača?	36
59c. Kako se izračuna sorazmerni znesek kriznega dodatka?	36
60. Kateri delodajalci izplačajo krizni dodatek, ki ni obdavčen?	36
60a. Ali mora delodajalec izplačati krizni dodatek in kdaj je rok za izplačilo?	36
60b. Ali mora invalidsko podjetje izplačati krizni dodatek?.....	37
61. Kako se poroča na REK obrazcu o izplačilu kriznega dodatka?	37
VII. UKREP DELNEGA POVRAČILA NADOMESTILA PLAČE IN OPROSTITVE PRISPEVKOV OD NADOMESTILA PLAČE	37
62. Kako uveljavljam pravico do povračila nadomestila plače?	37
63. Kako se pri uveljavljanju pravice do povračila nadomestila plače preverja kriterij, da ima delodajalec predložene vse REK obrazce za zadnjih 5 let?	38
64. Ali lahko uveljavljam oprostitev plačila prispevkov od vseh izplačanih nadomestil plač? .	38
64a. Za katero obdobje lahko delodajalec uveljavlja oprostitev plačila prispevkov od izplačanih nadomestil plač?	38
65. Kateri delodajalci so upravičeni do ukrepa?	38
66. Kaj če delodajalec napačno oceni upad prihodkov?	39
67. Kako se odda REK obrazec pri uveljavljanju tega ukrepa?	39
68. Kako se predloži REK obrazec, če v posameznem mesecu delavec del obdobja dela, del obdobja pa je na čakanju?	39
68a. Kako postopa upravičeni delodajalec, če ob izplačilu plače za obdobje marec ni upošteval oprostitev plačila prispevkov?.....	39
69. Kako se obračunajo prispevki od nadomestila plače?	40
69a. Ali se povračila prispevkov, izplačila nadomestila plače za zaposlene in refundiranje bolniških nadomestil lahko uveljavljajo kot davčno priznan odhodek?	40
69b. Ali se med prihodke zavezanca vštevata tudi oprostitev plačila prispevkov za zaposlene na čakanju na delo oziroma višje sile?.....	40
69c. Kako se bo kriterij delitve dobička ugotavljal pri podružnicah tujih družb?	40

69č. Kaj vse se šteje kot nagrada poslovodstvu?	40
69d. Zavezanec je delil dobiček dne 31. 3. 2020. Ali je glede na datum uveljavitve zakona upravičen do ugodnosti po ZIUZEOP?	41
VIII. LETNA ODMERA DOHODNINE	41
70. Ali je zaradi pandemije koronavirusa kakšna sprememba glede letne odmere dohodnine?41	
71. Kakšna bo sprememba v zvezi z letno odmero dohodnine za fizične osebe z dejavnostjo (ki niso normiranci)?.....	41
72. Ali fizične osebe z dejavnostjo, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov (t.i. normiranci) prejmejo svoj informativni izračun dohodnine?	42
IX. TEK ROKOV ZA OPRAVLJANJE PROCESNIH DEJANJ ZAVEZANCEV	42
73. Ali se zaradi epidemije koronavirusa prekinejo roki procesnih dejanj, kot npr. rok za pritožbo, ugovor, vlaganje različnih davčnih napovedi itd.?	42
74. Ali se zaradi epidemije koronavirusa prekinejo roki za plačilo obveznosti (npr, plačilo dohodnine, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, itd)?	42
75. Zaradi epidemije koronavirusa ne morem oddati davčne napovedi. Ali jo lahko oddam po prenehanju epidemije?	43
76. Ali se v času epidemije koronavirusa spreminjajo roki ali obveznosti zavezancev v nadzorih FURS (npr. v inšpekcijskih postopkih)?	43
77. Ali mi bo zaradi epidemije koronavirusa kasneje odmerjen davek (npr. na promet nepremičnin ali davek na motorna vozila)?	43
78. Ali se šestmesečni rok za predložitev izvirnika obrazca DDV-VP prodajalcu v času epidemije koronavirusa podaljša?	43
79. Kako naj v času epidemije plačujem svoje obveznosti, če pa imam račun »blokiran« zaradi davčne izvršbe?	44
80. Ali se izredna pomoč za samozaposlenega, ki sem jo prejel v skladu z interventnim zakonom (ZIUZEOP), lahko zarubi v postopku davčne izvršbe?	44
X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE.....	44
81. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo – ZIUZEOP-A (novela) v prehodnih in končnih določbah, natančneje v drugem odstavku 54. člena določa, da se ne glede na prejšnji odstavek 22., 26., 28., 33., 33.a, 33.b, 34., 35., 37., 38., 58., 61.a in 102. člen uporabljajo od 13. marca 2020, 69. in 108. člen pa od 11. aprila 2020. Glede na to, da ima ta novela le 54. členov, v navedenem drugem odstavku 54. člena te novele pa so zapovrstjo navedeni člani od 22. do 102 ter 69. in 108. člen, se postavlja vprašanje, kako to določbo razumeti oziroma na katere člene zakona se ta določba nanaša?	44
XI. DAVEK NA DODANO VREDNOST.....	44
X-a. OPROSTITEV DDV OD PRIDOBITVE IN DOBAVE ZAŠČITNE OPREME PO ZIUZEOP-A	45
82. Kateri davčni zavezanec lahko uveljavlja oprostitev plačila DDV po ZIUZEOP-A?	45
83. Za katero obdobje pridobitev/dobav zaščitne in medicinske opreme velja oprostitev plačila DDV?	45

84. Kateri pogoji morajo biti izpolnjeni za oprostitev plačila DDV od pridobitve in dobave tega blaga?	45
85. Katera zaščitna in medicinska oprema je predmet te oprostitve plačila DDV?	45
86. Ali lahko v tem trenutku uveljavljamo oprostitev plačila DDV po ZIUZEOP-A?	46
87. Ali so plačila DDV oproščene tudi storitve (stroški), ki so povezane z oproščeno dobavo blaga?	46
88. Katere podatke mora navesti na računu davčni zavezanec, ki uveljavlja to oprostitev plačila DDV?	47
89. Ali ima davčni zavezanec pravico do odbitka DDV za blago, ki ga bo dobavil upravičeni osebi?	47
90. Kako uveljaviti oprostitev za dobave/pridobitve blaga, opravljene pred uveljavitvijo ZIUZEOP-A?	47
91. Kako se predloži poročilo o opravljenih oproščenih dobavah/pridobitvah tega blaga znotraj Unije?	47
92. Kdaj je treba predložiti poročilo?	48
93. Kako se poroča o dobavah, opravljenih od 13. marca 2020 do uveljavitve ZIUZEOP-A?	48
XI-b. DRUGO DDV	49
94. Zaradi preprečevanja širitve virus COVID-19 se je nekaterim dejavnostim prepovedalo ponujanje in prodajanje blaga in storitev neposredno potrošnikom. Posledično je na zalogah ostalo tudi hitro pokvarljivo blago ali blago s kratkim rokom uporabe, ki ga je treba zavreči in odpisati. Ali je treba od tega blaga obračunati DDV?.....	49

I. LETNI OBRAČUN DDPO IN DohDej

1. Ali se podaljša rok za oddajo letnega obračuna DDPO in DohDej?

Da, rok za oddajo letnega obračuna DDPO in DohDej za leto 2019 se iz 31. 3. 2020 prestavi na 31. 5. 2020, ki se zaradi nedelje izteče 1. 6. 2020. Roki za oddajo obračunov DDPO in DohDej v primeru prenehanj, statusnih sprememb ali insolventnih postopkov ostajajo enaki kot do sedaj. Zavezanci, ki imajo davčno obdobje različno od koledarskega leta, lahko predložijo davčni obračun za poslovno leto, katerega rok za predložitev se izteče v času veljavnosti tega zakona, v dveh mesecih po roku iz tretjega odstavka 358. člena ZDavP-2.

2. Do kdaj moram poravnati razliko med mesečnimi (ali trimesečnimi) obroki akontacije dohodnine in (letno) odmero, ugotovljeno v obračunu?

Rok za plačilo je 30 dni od predložitve tega obračuna. To velja tudi za tiste, ki so ga že oddali. Torej če bo obračun za leto 2019 predložen na zadnji dan roka za predložitev v skladu s ZIUJP, t.j. 1.6.2020 ali kasneje, potem bo obveznost morala biti plačana do 1.7.2020, če bo obračun predložen med 31.3. in 1.6.2020 pa bo obveznost zapadla v 30 dneh po predložitvi (npr. predložen obračun 13.5.2020, rok za plačilo 12.6.2020).

3. Kdaj bom prejel preplačano akontacijo davka na podlagi letnega obračuna?

Davčni organ bo zavezancu vrnil preplačani davek po uradni dolžnosti (samoiniciativno) v 30 dneh od predložitve letnega obračuna DDPO ali DohDej.

4. Ali podaljšanje roka vpliva tudi na zamenjavo ugotavljanja davčne osnove (npr. ne želim biti več »normiranec« ali pa to želim postati).

Da. Zavezanec lahko v obračunu DDPO ali DohDej za leto 2019 priglasí (oziroma zamenja, če so za to izpolnjeni pogoji) ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov za leto 2020 najpozneje do 1.6.2020. Enako velja tudi za obvestilo o prenehanju ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov.

4a. Ali lahko navkljub že vložnemu obračunu vložim popravek obračuna, kjer se priglasim kot normiranec? Ali bi FURS tako izjavo upošteval (glede na to, da je rok za oddajo sedaj prestavljen na 31.5.2020)?

Da. Zavezanec, ki je že predložil obračun, lahko predloži popravek obračuna in v njem označi, da želi v letu 2020 ugotavljati davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov. To lahko naredi letos izjemoma, na podlagi 4. člena ZIUJP, do 31.5.2020 oz. 1.6.2020.

5. Ali prestavitev roka za oddajo letnega obračuna DDPO in DohDej vpliva tudi na določitev zavarovalne osnove?

Zaradi prestavitve roka oddaje letnega obračuna DohDej se skrajni rok za določitev nove zavarovalne osnove prestavlja na mesec junij 2020. Nova zavarovalna osnova v letu 2020 se določi za mesec po mesecu, v katerem je bil obračun davka predložen davčnemu organu, vendar najpozneje za mesec junij 2020.

I-a. PLAČEVANJE AKONTACIJ DDPO IN DOHDEJ

6. Katerih obrokov akontacij DDPO in DohDej se ne plačuje?

ZIUZEOP zavezanca za DDPO in DohDej razbremenjuje plačevanja obrokov akontacij za čas trajanja interventnih ukrepov. Zavezanca za DDPO in DohDej obrokov, ki dospejo v plačilo v obdobju po uveljavitvi zakona do 31. 5. 2020, ne plačujejo. obroki akontacije DDPO in DohDej dospejo v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanašajo. Upoštevajoč, da je ZIUZEOP začel veljati v mesecu aprilu, se ukrep iz 62. člena ZIUZEOP nanaša na obroka akontacije za meseca april in maj. Če epidemija ne bo preklicana do 15. 5. 2020, pa ukrep zajame tudi junijski obrok. Za obroke akontacij, ki bodo dospeli v plačilo po 31. 5. 2020 (torej obroki akontacije DDPO in DohDej za junij in naprej) oziroma po 30. 6. 2020, če pandemija v roku ne bo preklicana (torej julij in naprej), zavezanca lahko vložijo vlogo za spremembo akontacije DDPO oziroma DohDej.

7. Kdaj je treba plačati marčevski obrok akontacije DDPO in DohDej oziroma obrok za prvo trimesečje 2020 ter poračunsko akontacijo?

Davčnim zavezancem, ki so davčni obračun DDPO ali DohDej za koledarsko leto 2019 predložili **do 31. 3. 2020**, poteče dne **10. 4. 2020** rok za plačilo naslednjih obveznosti:

- obrok akontacije za mesec marec 2020 oziroma obrok za prvo trimesečje 2020 (v višini, izračunani po davčnem obračunu za leto 2019, torej po novi osnovi),
- pozitivna razlika v višini obrokov za že dospele obroke (za mesec januar in februar 2020) - t.i. poračunska akontacija

Davčnim zavezancem, ki zaradi podaljšanja roka še niso predložili davčnega obračuna DDPO in DohDej za koledarsko leto 2019 in bodo davčni obračun predložili **v mesecu aprilu 2020**, rok za plačilo zgoraj navedenih obveznosti **poteče dne 11.5.2020**. Davčnim zavezancem, ki bodo predložili davčni obračun **v mesecu maju 2020 oziroma dne 1. 6. 2020** (ko se izteče rok za predložitev obračuna DDPO in DohDej za koledarsko leto 2020), pa **poteče rok za plačilo dne 10. 6. 2020**.

8. Kaj če ne morem plačati obveznosti iz naslova marčevskega obroka akontacije DDPO in DohDej oziroma obroka za prvo trimesečje 2020 ter poračunske akontacije?

V primeru, da zavezanec zaradi vpliva epidemije bolezni COVID-19 na njegovo poslovanje nima likvidnih sredstev za plačilo obroka marčevske akontacije (oziroma obroka za prvo trimesečje 2020) in poračunske akontacije, lahko v skladu z ZIUJP zaprosi za odlog oziroma obročno plačilo tako za obveznost doplačila po obračunu kot za obveznost iz naslova obrokov akontacij.

9. Ali je mogoče kljub ukrepom plačati aprilski in majski obrok akontacije?

ZIUZEOP določa, da se navedena obroka akontacije DDPO in DohDej ne plačata. FURS v knjigovodski evidenci nima podlage za vzpostavite bremenitve, zato bi morebitno plačilo obrokov akontacije DDPO in DohDej za april in maj predstavljalo nerazporejeno plačilo. V skladu z dogovorom z zavezancem lahko se takšno plačilo ne vrača in lahko pokrije naslednji obrok akontacije, ki dospe v plačilo.

II. ZNIŽANJE MESEČNE (TRIMESEČNE) AKONTACIJE DAVKA

10. Ali lahko zaprosim za znižanje višine mesečne (trimesečne) akontacije davka?

Da. Akontacija se sicer določi na podlagi letnega obračuna DDPO oz. DohDej. Vlogo za znižanje akontacije lahko vložijo le zavezanci, ki so davčnemu organu že predložili davčni obračun za predhodno leto.

10a. Ali lahko zaprosim za znižanje višine mesečne (trimesečne) akontacije davka tudi, če sem začel opravljati dejavnost šele npr. februarja 2020 in davčnemu organu že predložil obrazložen izračun predvidene davčne osnove, višino predhodne akontacije in obrokov predhodne akontacije za leto 2020?

Da, tudi če ste začeli opravljati dejavnost šele v letu 2020 in davčnemu organu že predložil obrazložen izračun predvidene davčne osnove, višino predhodne akontacije in obrokov predhodne akontacije za leto 2020, lahko pri davčnem organu vložite zahtevo za znižanje višine mesečne (trimesečne) akontacije davka.

11. Kdaj lahko oddam zahtevo za znižanje višine mesečne (trimesečne) akontacije davka?

Vlogo za spremembo predhodne akontacije lahko zavezanec odda kadarkoli po oddaji letnega obračuna za predhodno leto.

12. Kdaj konkretno zahteva za znižanje akontacije vpliva na mesečno akontacijo?

Davčni zavezanec lahko zahteva spremembo višine predhodne akontacije, vlogo vloži najmanj 30 dni pred dospelostjo obroka predhodne akontacije. obroki predhodne akontacije dospejo v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanašajo, in morajo biti plačani v desetih dneh po dospelosti. Torej, če zavezanec želi plačevati znižano akontacijo za mesec april, (obrok dospe v plačilo 30. 4.), mora vlogo oddati najmanj 30 dni prej.

13. Kako oddam zahtevo za znižanje akontacije?

Davčni zavezanec predloži zahtevo za znižanje akontacije davka kot vlogo, ki jo vloži preko eDavkov kot lastni dokument, izjemoma pa lahko tudi po [elektronski pošti](#). V najkrajšem možnem času bo pripravljen tudi elektronski obrazec.

14. Katere priloge moram predložiti k zahtevi za znižanje akontacije?

V času trajanja interventnega zakona k zahtevi za omenjeno spremembo akontacije **ne bo potrebno** prilagati davčnega obračuna za tekoče davčno obdobje pred vložitvijo vloge. Vlogi bo potrebno priložiti oceno davčne osnove za tekoče leto ter podatke, ki dokazujejo spremembo davčne osnove. FURS bo pripravil obrazec za izračun ocene takoj, ko bo mogoče.

15. V kolikšnem času mora FURS odobriti (ali zavrniti) znižanje akontacije?

V najkrajšem možnem času. V času epidemije na FURS delajo le uslužbenci, ki opravljajo kritične naloge. Se bomo pa potrudili, da bo odločeno v 15 dneh.

III. ODLOG, ODPIS IN OBROČNO PLAČILO DAVKOV

16. Ali je možen odpis davkov?

Ne, odpis davkov, ki se nanašajo na opravljanje dejavnosti, zaradi posledic epidemije bolezni COVID19 ni mogoč.

17. Ali moram v času epidemije koronavirusa plačevati akontacijo davka?

Ne plača se obroka akontacije dohodnine, ki zapadeta v plačilo 10.5. in 10.6.2020. Za odlog ni treba izpolnjevati nobenih pogojev. Se pa neplačani obroki predhodne akontacije dohodnine oziroma akontacije dohodnine ne štejejo za obračunane.

Marčevsko akontacijo pa je treba poravnati, ker skladno z 298. členom ZDavP-2. obrok akontacije dospe v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanaša (31. 3. 2020), plačan pa mora biti v 10. dneh od dospelosti. Če je zavezanec davčni obračun DDPO ali DohDej za leto 2019 predložili do 31. 3. 2020, mora marčevsko akontacijo poravnati do 10.4.2020. Če je omenjena obračuna oddal v aprilu, bo marčevsko akontacijo plačal 11.5.2020, če bo obračun oddal maja ali najpozneje 1. junija 2020 (ko se izteče rok za oddajo letnega obračuna DDPO in DohDej), pa bo moral marčevsko akontacijo poravnati do 10.6.2020.

18. Ali je možen odlog plačila davčnih obveznosti in za koliko časa?

Zavezanec – poslovni subjekt lahko zaprosi za odlog plačila davka za čas do dveh let ali plačilo davka v največ 24 mesečnih obrokih v obdobju 24 mesecev, zaradi izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov zaradi epidemije bolezni COVID-19.

19. Za katere davčne obveznosti lahko odložim plačilo oz. zaprosim za obročno plačilo zaradi izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov zaradi epidemije virusa COVID-19?

Odlog in obročno plačilo je **mogoče** npr. za plačilo poročila na podlagi letnega davčnega obračuna, obračuna DDV, trošarine, inšpekcijske odločbe, **po novem** pa tudi za akontacije davka in davčni odtegljaj. V primeru davčnega odtegljaja (REK obrazci) to ne velja za **prispevke za socialno varnost**.

20. Ali velja odlog in obročno plačilo pri davčnem odtegljaju tudi za prispevke za socialno varnost?

Ne. Pri davčnem odtegljaju je možen odlog ali obročno plačilo le za akontacije davka, za prispevke pa ne.

21. Ali lahko zaprosim za odlog ali obročno plačilo obveznosti po letnem obračunu DDPO oz. DohDej, četudi sem tega oddal še pred razglasitvijo epidemije?

Da, če bi bilo plačilo obveznosti oteženo zaradi izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov zaradi epidemije bolezni COVID-19.

22. Kakšen je pogoj za obročno plačilo oz. odlog plačila davka za poslovne subjekte po interventnem zakonu in kakšna dokazila je treba predložiti?

Zavezanec mora v [vlogi](#) navesti dejstva in priložiti ustrezna dokazila, iz katerih izhaja izguba sposobnosti pridobivanja prihodkov kot posledica epidemije bolezni COVID-19 (npr. sklicuje se lahko na Odlok o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom, izgubo naročil, odpovedi pogodb poslovnih partnerjev, onemogočeno delovanje na tujem in domačem trgu, motena oz.

prekinjena dobava surovin, ustavitev projektov, itd.).

23. Ali je v izredne razmere vključeno obdobje februar 2020 oz. za katera obdobja bo veljal obrazec za odlog ali obročno zaradi izrednih razmer?

Zavezanci, poslovni subjekti, bodo [vlogo](#) za odlog oz. obročno plačilo po novem obrazcu lahko vložili tudi za davke, ki so zapadli v plačilo februarja 2020. Vlogi se ugoti, če je zavezanec izgubil sposobnost pridobivanja prihodkov zaradi epidemije koronavirusa in če gre za davke, ki se nanašajo na opravljanje dejavnosti (DDV, DDPO itd.).

24. Kako oddam vlogo za obročno plačilo oz. odlog plačila davka za poslovne subjekte po interventnem zakonu?

Zavezanec odda vlogo preko eDavkov kot lastni dokument (lastnoročni podpis zavezanca v vlogi ni potreben) ali izjemoma preko [elektronske pošte](#), na svoj finančni urad.

Obrazec je objavljen na spletni strani eDavkov:

<https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/OpenPortal/CommonPages/Opdynp/PageC.aspx?category=obrok>

25. Kako in kdaj bom obveščen, ali je moji vlogi za odlog oz. obročno plačilo ugodeno?

Davčni organ odloči o odlogu oziroma obročnem plačilu davkov in drugih obveznosti v najkrajšem možnem času. Potrudili se bomo, da bo odločeno v **roku 8 dni** od dneva prejema vloge. Zavezanec bo odločbo prejel vročeno elektronsko preko sistema eDavki.

26. Ali se zavezanec, ki že ima od prej odobreno obročno plačilo ali odlog plačila davka šteje za neplačnika?

Če zavezanec zamudi s plačilom obrokov, ki zapadejo v plačilo od 29. marca 2020 dalje, se ne šteje za neplačnika. Zakon o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju (ZIUJP) namreč določa, da obroki, ki zapadejo v plačilo v času trajanja ukrepov po tem zakonu, zapadejo v plačilo šele 3 mesece po prenehanju teh ukrepov. Kdaj bodo ti ukrepi prenehali, bo odločila vlada RS s posebnim sklepom.

27. Ali se bodo enako obravnavale vloge na »starih« obrazcih, ki so že na e-davkih kot »novi« obrazci zaradi izrednih razmer?

Da. Vloge na starih obrazcih, v katerih se zavezanci sklicujejo na posledice epidemije in o katerih FURS še ni odločil, se bodo obravnavale pod enakimi pogoji, ki veljajo za vloge na novih obrazcih.

FURS bo o teh vlogah odločal na podlagi interventnega zakona, ki omogoča lažje uveljavljanje pravice do odloga/obročnega plačila za zavezance, poslovne subjekte, prizadete zaradi posledic epidemije.

28. Ali v času odloga oz. obročnega plačila tečejo zamudne obresti?

Ne. V skladu z interventnimi ukrepi v času odloga oziroma obročnega plačila **obresti ne tečejo**.

IV. ODLOG IN OPROSTITEV PLAČILA PRISPEVKOV SAMOZAPOSLENIM, VERSKIM DELAVCEM IN KMETOM

29. Kdo je upravičen do ODLOGA plačila prispevkov za socialno varnost?

Odlog plačila prispevkov za socialno varnost je mogoč samozaposlenim, ki nimajo drugih zaposlenih, in je ta samozaposlitev njihova edina podlaga za vključitev v obvezno socialno zavarovanje. To so npr. s.p.-ji in druge fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, npr. novinarji, odvetniki in drugi zasebniki. Do odloga plačila prispevkov so upravičeni tudi kmetje.

29a. Ali sem upravičen do OPROSTITVE plačila prispevkov za socialno varnost, če sem zaposlen pri tujem delodajalcu?

Ne. Do oprostitve plačila prispevkov za socialno varnost so pod določenimi pogoji upravičene samozaposlene osebe, verski delavci, družbeniki in kmetje.

29b. Ali sem upravičen do ODLOGA plačila prispevkov za socialno varnost, če sem zaposlen pri tujem delodajalcu?

Ne, do odloga plačila prispevkov za socialno varnosti so pod določenimi pogoji upravičene samozaposlene osebe in kmetje.

29c. Ali sem upravičen do OPROSTITVE plačila prispevkov, če sem samozaposlen in delno invalidsko upokojen?

Da, vsi, ki imajo na podlagi invalidnosti pravico do dela s krajšim delovnim časom, in prejemajo delno nadomestilo ZPIZ, so upravičeni do oprostitve plačila prispevkov.

29č. Ali sem upravičen do OPROSTITVE plačila prispevkov, če koristim starševsko varstvo?

Da. Če zaradi epidemije ne morete opravljati dejavnosti ali jo opravljate v bistveno zmanjšanem obsegu, ste oproščeni plačila prispevkov za obdobje od 13. 3. do 31. 5. 2020 za vsa obvezna socialna zavarovanja iz naslova opravljanja dejavnosti.

29d. Ali sem upravičen do OPROSTITVE plačila prispevkov, če sem bolniško odsoten?

Če izpolnjujete druge predpisane pogoje, ste upravičeni do oprostitve plačila prispevkov.

29e. Ali sem upravičen do OPROSTITVE plačila prispevkov, če sem samozaposlen, družbenik ali kmet ter hkrati delno upokojen?

Če zaradi epidemije ne morete opravljati dejavnosti ali jo opravljate v bistveno zmanjšanem obsegu, ste oproščeni plačila prispevkov za obdobje od 13. 3. do 31. 5. 2020, za vsa obvezna socialna zavarovanja iz naslova opravljanja dejavnosti.

29f. Ali sem upravičen do ODLOGA plačila prispevkov za socialno varnost, če sem kot samozaposlena oseba doma zaradi varstva otrok zaradi zaprtja vrtcev in šol?

Samozaposlena oseba, ki ne more opravljati dela zaradi varstva šoloobveznega otroka, ki se v času karantene šola doma, je upravičena do odloga plačila prispevkov za socialno varnost za mesec marec, april in maj 2020.

30. Ali je do ODLOGA prispevkov za socialno varnost upravičena tudi oseba, ki opravlja postranski poklic (npr. popoldanski s.p.)?

Ne. Do odloga plačila prispevkov je upravičena le samozaposlena oseba, če je v obvezno zavarovanje vključena na podlagi opravljanja te dejavnosti in ne izpolnjuje pogojev za obvezno vključitev v obvezno zavarovanje tudi na kakšni drugi podlagi.

31. Za katero obdobje je možen ODLOG plačila prispevkov in za koliko časa?

Odlog plačila prispevkov je možen za prispevke, ki zapadejo v plačilo v mesecu aprilu, maju in juniju 2020. Odložene prispevke mora zavezanec poravnati najkasneje do 31. 3. 2022. Lahko pa jih plača tudi prej.

32. Ali je možno odložiti prispevek, ki bi ga moral plačati do 20. marca (npr. za februar ali marec)?

Ne. Odložiti je mogoče zgolj tiste, ki zapadejo v plačilo v mesecu aprilu, maju in juniju 2020.

33. Katere prispevke je možno odložiti?

Odložiti je mogoče vse štiri prispevke za socialno varnost, torej prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za zdravstveno zavarovanje, za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo.

34. Ali je možno odložene prispevke poravnati obročno?

Da. Plačilo odloženih prispevkov je možno poravnati kadarkoli do 31. 3. 2022 v enkratnem znesku ali obročno. Za obročno plačilo v tem primeru ni potrebno vlagati vloge.

35. Ali moram vložiti kakšno vlogo za ODLOG plačila prispevkov?

Samozaposleni so do odloga plačila prispevkov upravičeni avtomatično, kar pomeni, da jim ni treba vlagati vloge. Enako velja za kmete.

36. Ali v času ODLOGA plačila prispevkov tečejo zamudne obresti?

Ne. Za zneske odloženih prispevkov do 31. 3. 2022 ne tečejo zamudne obresti.

37. Ali bom upravičen do ODLOGA plačila prispevkov tudi, če sem dolžnik do FURS?

Ne. Do predlaganega ukrepa ne bo upravičen samozaposleni, če ima neporavnane obveznosti, ki so zapadle v plačilo do 28. 2. 2020, višje kot 50 evrov in jih ne bo poravnal do 6. 4. 2020. To pomeni, da upravičenec, ki ima še vedno odprte obveznosti, ki so zapadle do 28. 2. 2020, lahko le-te poravnava do 6. 4. 2020 in mu bo avtomatsko brez vloge odobren odlog plačila prispevkov.

38. Do katerega datuma moram kot s.p. oziroma kmet poravnati obveznosti za februar 2020 (oziroma moram imeti največ 50 evrov dolga do FURS), da bom upravičen do avtomatskega ODLOGA prispevkov?

Da boste upravičeni do odloga prispevkov, morate neplačane zapadle obveznosti poravnati najpozneje do 6. aprila 2020.

39. Kje lahko najlažje preverim, ali sem dolžnik do FURS?

Stanje zapadlih obveznosti se lahko preveri prek portala eDavki z vpogledom v knjigovodsko kartico. (eKarticaO – davki, prispevki in eKarticaC – carine, trošarine in nedavčne terjatve).

40. Komu je dovoljena OPROSTITEV plačila prispevkov za socialno varnost?

- Samozaposlenim osebam in družbenikom, ki so na dan 11. 4. 2020 v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključeni na podlagi 15. člena in 16. člena ZPIZ-2,
- kmetom, ki so na dan uveljavitve tega zakona v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključeni na podlagi 17. člena ali petega odstavka 25. člena ZPIZ-2, ter
- verskim uslužbencem registriranih cerkva in drugih verskih skupnosti, ki so na dan uveljavitve tega zakona vključeni v obvezno zavarovanje na podlagi šestega odstavka 19. člena ZPIZ-2,

ki zaradi epidemije ne morejo opravljati dejavnosti ali jo opravljajo v bistveno zmanjšanem obsegu, so oproščeni plačila prispevkov za obdobje od 13. 3. do 31. 5. 2020, za vsa obvezna socialna zavarovanja v celoti.

Do oprostitve plačila prispevkov za socialno varnost ni upravičena oseba, ki na dan vloge nima plačanih zapadlih davčnih obveznosti. Stanje zapadlih obveznosti se lahko preveri prek portala eDavki z vpogledom v knjigovodsko kartico. (eKarticaO – davki, prispevki in eKarticaC – carine, trošarine).

40a. Kako se davčno obravnavajo prispevki samozaposlenih oseb, ki so oproščeni plačila po 38. členu ZIUZEOP?

V skladu z 9. točko 20. člena ZDoh-2 se dohodnine ne plača od obveznih prispevkov, ki se po 38. členu ZIUZEOP pri samozaposlenih osebah oprostijo plačila. Za zavezanca, ki si zavarovani kot samozaposlena oseba, se oprostitve realizira preko določitve davčne osnove, ki je dobiček, ki se ugotovi kot razlika med dejanskimi prihodki in dejanskimi ali normiranimi odhodki, doseženimi v zvezi z opravljanjem dejavnosti. Upošteva se veljavne davčne predpise in s tem računovodske standarde, se pripoznajo prihodki v višini oproščenih prispevkov in odhodki v višini celotnih obračunanih prispevkov, kar v učinku predstavlja realizaciji oprostitve. Enaka pravila za upoštevanje prihodkov veljajo tudi v primeru, ko zavezanci ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov. Glede odhodkov pa se pri zavezancu, ki ugotavlja davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, šteje, da se je zavezanec odločil za pavšalno določanje oziroma pripoznavanje vseh odhodkov, ne glede na dejansko vrsto in višino obračunanih odhodkov, vključno z obračunanimi prispevki za socialno varnost. V sistemu normiranih odhodkov se torej šteje, da so bili zavezancu pripoznani vsi dejansko obračunani odhodki v zvezi z opravljanjem dejavnosti, saj zavezanec dejansko obračunanih odhodkov ne izkazuje.

41. Ali je do OPROSTITVE plačila prispevkov za socialno varnost upravičena tudi oseba, ki opravlja dejavnost sobodajalstva kot fizična oseba?

Ne. Oseba, ki opravlja dejavnost sobodajalstva kot fizična oseba, na podlagi opravljanja te dejavnosti ni vključena v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje po 15. ZPIZ-2, zato ni upravičena do oprostitve plačila prispevkov za socialno varnost.

41a. Ali so do OPROSTITVE plačila prispevkov za socialno varnost upravičeni tudi samozaposleni, ki zaposlujejo?

Do oprostitve plačila prispevkov za socialno varnost upravičeni tudi samozaposleni, ki zaposlujejo, in izpolnjujejo druge pogoje, določene z ZIUZEOP.

41b. Ali sem upravičen do OPROSTITVE plačila prispevkov, če sem kot samozaposlena oseba doma zaradi varstva otrok zaradi zaprtja vrtcev in šol?

Samozaposlena oseba, ki v času epidemije ne more opravljati dela zaradi varstva otroka, je upravičena do oprostitve plačila prispevkov za socialno varnost za mesec marec (od 13. 3. do 31. 3. 2020), april in maj 2020.

41c. Ali so kmetje, ki so prostovoljno vključeni v obvezno socialno zavarovanje, upravičeni do OPROSTITVE plačila prispevkov za socialno varnost?

Do oprostitve plačila prispevkov so pod določenimi pogoji upravičeni tudi kmetje, ki so prostovoljno vključeni v obvezno socialno zavarovanje.

42. V kakšni višini se mi OPROSTI plačilo prispevkov za socialno varnost?

Plačila so oproščeni prispevki v višini, ki je enaka obračunanim prispevkov od zavarovalne osnove za obračun prispevkov, določene zavezancu za leto 2020. Če zavezanec uveljavlja oprostitve plačila

prispevkov po 38. členu ZIUZEOP, v obračunu prispevkov ne more uveljavljati višje zavarovalne osnove, kot mu je bila določena za leto 2020.

43. Kaj moram narediti, da se mi OPROSTI plačilo prispevkov za socialno varnost?

Na FURS je treba poslati izjavo (ista kot za dodelitev mesečnega temeljnega dohodka). Oprosti se lahko prispevke za marec od 13. 3. 2020 dalje (ki zapadejo v plačilo 20. 4. 2020), april (ki zapadejo v plačilo 20. 5. 2020) in za maj (ki zapadejo v plačilo 20. 6. 2020). Zavezanci, ki želijo oprostitev za marčevske in aprilske prispevke, morajo izjavo prek eDavkov poslati do 30. 4. 2020, za majske prispevke izjavo pošljejo do 31.5. (vse naštetu bo možno označiti na eni izjavi).

Oprostitev plačila prispevkov bo v davčnih evidencah upoštevana (ob izpolnjevanju vseh pogojev) tudi za marec (od 13. 3.-31. 3. 2020) in april 2020, če bo zavezanec vložil to izjavo najpozneje v 8-dneh od uveljavitve ZIUZEOP-A (naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS).

Pogoj: isti pogoji kakor pri dodelitvi mesečnih temeljnih dohodkov.

44. Kje je objavljena izjava za OPROSTITEV plačila prispevkov in pridobitev temeljnega dohodka?

Izjavo je mogoče oddati od 14. aprila dalje prek eDavkov (preko računalnika ali mobilne aplikacije eDavki).

Na naslednjih povezavah najdete preprosta navodila, kako si namestite eDavke na računalniku ali na telefonu in se prijavite v eVročanje, da boste tudi dokumente dobili le po elektronski poti in ne več po navadni pošti.

Če imate pri tem težave se obrnite na naš klicni center za pomoč uporabnikom na telefonski številki 05 297 6800 ali elektronski pošti sd.fu@gov.si.

45. Kaj če vložim izjavo in ne izpolnjujem pogojev glede zmanjšanja prihodkov, določenih v 37. členu ZIUZEOP?

Če se naknadno ugotovi, da pogoj zmanjšanja prihodkov, ni izpolnjen, mora zavezanec vrniti plačila oproščene prispevke za socialno varnost.

45a. Ali se izjava oddaja za vsak mesec posebej oz. ali se jo lahko odda večkrat. Ali se lahko izjavo spreminja?

Skladno s tretjim odstavkom 35. člena interventnega zakona – ZIUZEOP, upravičencu, ki vloži izjavo do 18. aprila 2020 za mesec marec, nakaže Finančna uprava Republike Slovenije mesečni temeljni dohodek 25. aprila 2020. Upravičencu, ki vloži izjavo od 19. aprila do 30. aprila 2020, vloži izjavo za mesec marec ali april ali meseca marec in april skupaj, nakaže Finančna uprava Republike Slovenije do 10. maja 2020. Upravičencu, ki vloži izjavo od 1. maja do 31. maja 2020 za mesec marec ali april ali maj ali dva ali tri od navedenih mesecev skupaj, nakaže Finančna uprava Republike Slovenije 10. junija 2020.

Zavezanec preko eDavkov predloži samo eno izjavo, s katero lahko uveljavlja temeljni mesečni dohodek vse mesece skupaj (marec, april, maj) ali pa samo za posamezni mesec. V kolikor zavezanec po oddaji prvotne izjave ugotovi, da bi želel svojo izjavo spremeniti, lahko prvotno izjavo popravi tako, da preko eDavkov ponovno odda izjavo in pri tem označi spremembe. Opozarjamo, da bo pri izplačevanju mesečnega temeljnega dohodka FURS vedno upošteval samo zadnjo verzijo oddane izjave, razen v delu, ki se nanaša na že izplačan mesečni temeljni dohodek. Če bo ugotovil, da do tega izplačila kljub oddani izjavi, ne bo upravičen, lahko postopa po 99. členu ZIUZEOP.

Če zavezanec najprej uveljavlja izplačilo temeljnega dohodka za meseca marec in april, naknadno pa bo želel pomoč tudi za mesec maj, to izjavo naknadno popravi na način, da izjavo preko eDavkov predloži še enkrat, in tam označi, da želi izplačilo temeljnega mesečnega dohodka tudi za mesec maj. Pri oddaji izjave mora biti zavezanec pozoren na roke, ki jih določa tretji odstavek 35. člena ZIUZEOP, saj je od datuma oddaje izjave odvisno, kdaj bo zavezanec dobil izplačan temeljni mesečni dohodek.

45b. Ali lahko storniram že predloženo izjavo, saj sem ugotovil, da ne izpolnjujem pogojev za dodelitev pomoči?

Storno že predložene izjave naredite tako, da preko eDavkov oddate novo izjavo brez podatkov (torej prazno).

V. MESEČNI TEMELJNI DOHODEK ZA SAMOZAPOSELENE, VERSKE USLUŽBENCE IN KMETE

46. Kdo je upravičen do mesečnega temeljnega dohodka?

Upravičenci do izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka so samozaposlene osebe, družbeniki, verski uslužbenci in kmetje, ki so naj tej podlagi vključeni v obvezno socialno zavarovanje in, ki zaradi epidemije COVID-19 ne morejo opravljati dejavnosti ali jo opravljajo v bistveno zmanjšanem obsegu.

Če navedeni v zavarovanje na podlagah 15., 16., 17. člena in petega odstavka 25. člena ZPIZ-2 ter šestega odstavka 19. člena ZPIZ-2 za posamezni mesec niso vključeni za celotni mesec ali za polni zavarovalni čas, so upravičeni do sorazmernega dela izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka glede na delež vključitve v zavarovanje za posamezni mesec oziroma do polnega zavarovalnega časa po teh podlagah. Delež vključitve v zavarovanje za posamezni mesec oziroma do polnega zavarovalnega časa po teh podlagah se za posamezni mesec določi upoštevaje povprečno dnevno število ur vključitve v zavarovanje v posameznem mesecu.

Do izplačila mesečnega temeljnega dohodka ni upravičena oseba, ki na dan vložitve izjave nima plačanih zapadlih davčnih obveznosti. Stanje zapadlih davčnih obveznosti se lahko preveri prek portala eDavki z vpogledom v knjigovodsko kartico. (eKarticaO – davki, prispevki in eKarticaC – carine, trošarine).

46a. Ali sem upravičen do izplačila mesečnega temeljnega dohodka, če sem zaposlen pri tujem delodajalcu?

Ne, do izplačila mesečnega temeljnega dohodka so pod določenimi pogoji upravičene samozaposlene osebe, verski delavci, družbeniki in kmetje.

46b. Ali so kmetje, ki so prostovoljno vključeni v obvezno socialno zavarovanje, upravičeni do izplačila mesečnega temeljnega dohodka?

Do izplačila mesečnega temeljnega dohodka so pod določenimi pogoji upravičeni tudi kmetje, ki so prostovoljno vključeni v obvezno socialno zavarovanje.

46c. Ali so do izplačila mesečnega temeljnega dohodka upravičeni samozaposleni, ki zaposlujejo?

Do izplačila mesečnega temeljnega dohodka so upravičeni tudi samozaposleni, ki zaposlujejo, in izpolnjujejo druge pogoje, določene z ZIUZEOP.

46č. Ali so samozaposleni in delno invalidsko upokojeni upravičeni do izplačila mesečnega temeljnega dohodka?

Da, vsi, ki imajo na podlagi invalidnosti pravico do dela s krajšim delovnim časom, in prejemajo delno nadomestilo ZPIZ, so upravičeni do izplačila mesečnega temeljnega dohodka.

46d. Ali sem upravičen do izplačila mesečnega temeljnega dohodka, če koristim starševsko varstvo?

Da. Če zaradi epidemije ne morete opravljati dejavnosti ali jo opravljate v bistveno zmanjšanem obsegu, ste upravičeni do mesečnega temeljnega dohodka v višini glede na delež vključitve v zavarovanje za posamezni mesec oziroma do polnega zavarovalnega časa iz naslova opravljanja dejavnosti.

46e. Ali sem upravičen do izplačila mesečnega temeljnega dohodka, če sem na bolniški?

Da, če izpolnujete druge predpisane pogoje, ste upravičeni do izplačila mesečnega temeljnega dohodka.

46f. Ali so samozaposleni, družbeniki in kmetje, ki so hkrati delno upokojeni, upravičeni do izplačila mesečnega temeljnega dohodka?

Da. Če zaradi epidemije ne morete opravljati dejavnosti ali jo opravljate v bistveno zmanjšanem obsegu, ste upravičeni do mesečnega temeljnega dohodka v višini glede na delež vključitve v zavarovanje za posamezni mesec oziroma do polnega zavarovalnega časa iz naslova opravljanja dejavnosti.

46g. Ali sem upravičen do izplačila mesečnega temeljnega dohodka, če sem kot samozaposlena oseba doma zaradi varstva otrok zaradi zaprtja vrtcev in šol?

Samozaposlena oseba, ki v času epidemije ne more opravljati dela zaradi varstva otroka, je upravičena do izplačila mesečnega temeljnega dohodka za marec, april in maj 2020.

37. člen interventnega zakona - ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) v drugem odstavku določa, da so do pomoči upravičeni tisti samozaposleni, ki jim bodo prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020. Če pogoj iz tega odstavka ni dosežen, mora upravičenec vrniti celotno pomoč.

Samozaposlena oseba, ki v času epidemije ne more opravljati dela zaradi varstva otroka, je upravičena do izplačila mesečnega temeljnega dohodka za marec, april in maj 2020, vendar v kolikor ne bodo izpolnjeni pogoji iz 37. člena ZIUZEOP bo prejeto pomoč potrebno vrniti.

46h. Ali temeljni dohodek in oprostitev plačila prispevkov za samozaposlene velja samo za samostojne podjetnike, ali tudi za enoosebne družbe, kjer je lastnik zaposlen kot delavec iz naslova delovnega razmerja (podlaga 001)?

Skladno s prvo alinejo prvega odstavka 34. člena interventnega zakona – ZIUZEOP so upravičenci do izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka samozaposleni, ki na dan uveljavitve tega zakona opravlja dejavnost in je v obvezno zavarovanje vključen na podlagi opravljanja te dejavnosti.

Nadalje drugi odstavek 34. člena določa, da se za samozaposlenega iz prve alineje prejšnjega odstavka šteje tudi družbenik, ki je poslovodna oseba in je zavarovan na podlagi 16. člena ZPIZ-2.

Iz navedenega izhaja, da so do pomoči upravičene osebe, ki so zavarovane kot družbeniki na podlagi 16. člena ZPIZ-2 (podlaga 040). Ker je v konkretnem primeru lastnik zaposlen v svoji enoosebni družbi – kar pomeni, da je zavarovan kot delavec iz delovnega razmerja (podlaga 001), mu temeljni mesečni dohodek in oprostitev plačila prispevkov po 38. členu ZIUZEOP ne pripadata.

Ob tem dodajamo, da lahko družba za zaposlenega lastnika, uveljavlja ukrepe, ki so v ZIUZEOP določeni za zaposlene (nadomestilo za čakanje – refundacija in oprostitev plačila vseh prispevkov za socialno varnost po 28. členu in oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje skladno s 33. členom ZIUZEOP), če izpolnjuje pogoje, ki jih določa zakon.

46i. Ali sem upravičen do mesečnega temeljnega dohodka, če sem hkrati samozaposlena oseba in hkrati (v določenem odstotku) zaposlen pri delodajalcu v rednem delovnem razmerju?

Da. Če zaradi epidemije ne morete opravljati dejavnosti ali jo opravljate v bistveno zmanjšanjem obsegu, ste upravičeni do mesečnega temeljnega dohodka v višini glede na delež vključitve v zavarovanje za posamezni mesec oziroma do polnega zavarovalnega časa iz naslova opravljanja dejavnosti.

46j. Ali lahko uveljavljajo oprostitev plačila prispevkov (38. čl. ZIUZEOP) in temeljni dohodek (34. čl. ZIUZEOP) trije kmečki zavarovanci, ki so člani istega kmetijskega gospodarstva? Eden od njih je nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji in oddaja letni obračun in bo uveljavljal obe navedeni pravici. Ali še lahko še druga dva uveljavljata oprostitev plačila prispevkov in temeljni dohodek?

Navedene pravice lahko uveljavlja vsak kmet, ki je obvezno zavarovan na podlagi 17. člena ali petega odstavka 25. člena ZPIZ-2. Uveljavljanje pravice je torej neodvisno od načina ugotavljanja davčne osnove po Zakonu o dohodnini – ZDoh-2. Vsak član kmetije, ki je obvezno zavarovan bodisi po 17. bodisi po 25. členu ZPIZ-2 kot kmet, mora dati svojo izjavo.

46k. Ali je s.p. upravičen do mesečnega temeljnega dohodka, v kolikor v letu 2019 ni obstajal, odprl se je namreč s 1.1.2020. Sicer pa izpolnjuje pogoje upada dohodka v februarju in marcu 2020, ter ima plačane vse prispevke.

Skladno s prvim odstavkom 35. člena interventnega zakona – ZIUZEOP mora za izplačilo mesečnega temeljnega dohodka upravičenec iz prejšnjega člena preko informacijskega sistema Finančne uprave Republike Slovenije predložiti izjavo, s katero izjavlja, da je oseba, kot jo opredeljuje prejšnji člen, in da zaradi epidemije COVID-19 ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanjem obsegu. Spremenjen drugi odstavek 35. člena ZIUZEOP nadalje določa, da upravičenec izjavo iz prejšnjega odstavka poda na podlagi lastne ocene poslovanja, upošteva 37. člen tega zakona.

37. člen ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) v drugem odstavku določa, da so do pomoči upravičeni tisti samozaposleni, ki jim bodo prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v

letu 2020 do 12. marca 2020. Če pogoj iz tega odstavka ni dosežen, mora upravičenec vrniti celotno pomoč.

Iz navedenega izhaja, da izjavo za pridobitev pomoči lahko podate na podlagi lastne ocene poslovanja. V kolikor pa ne boste izpolnjevali pogojev iz 37. člena ZIUZEOP boste prejeto pomoč morali vrniti.

46l. Kot s.p. sem se registriral dne 27. 3. 2020. Ali sem upravičen do izplačila mesečnega temeljnega dohodka in oprostitve plačila prispevkov?

Interventni zakon – ZIUZEOP v tretjem odstavku 34. člena določa, da so upravičenci iz prvega in drugega odstavka tega člena (samozaposleni, verski uslužbenci, kmetje in družbeniki) upravičeni do izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka, če so opravljali dejavnost od 13. 3. 2020 do uveljavitve tega zakona (tj. do 11. 4. 2020). Glede na to, da ste se kot s.p. registrirali šele 27. 3. 2020 in s tem dnem začeli opravljati dejavnost, na podlagi omenjene določbe zakona niste upravičeni do mesečnega temeljnega dohodka. Prav tako niste upravičeni do oprostitve plačila prispevkov za del meseca marca, mesec april in maj 2020.

Če ste v obvezno zavarovanje vključeni samo na podlagi opravljanja te dejavnosti in ne izpolnjujete pogojev za obvezno zavarovanje na drugi podlagi, nimate drugih zaposlenih, na dan 6. 4. 2020 nimate neporavnanih obveznih dajatev z dne 28. 2. 2020, višjih od 50 evrov, in do vključno 29. 3. 2020 niste pričeli s postopkom prenehanja opravljanja dejavnosti, ste po ZIUPPP upravičeni do odloga plačila prispevkov za mesec marec, april in maj 2020 do 31. 3. 2022.

46m. V mojem primeru sem odprl s.p. šele 3.3.2020 - ali mi pripada kakšna olajšava?

Drugi odstavek 37. člena ZIUZEOP določa, da upravičenci, ki v letu 2019 niso poslovali, so do pomoči upravičeni če se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020.

Povprečne mesečne prihodke dosežene pred 12.3.2020 predstavljajo prihodki iz naslova prodaje blaga in storitev, ki ste jih dosegli od dneva registracije dejavnosti do 12.3.2020, ki se bodo primerjali z vašimi povprečnimi mesečnimi prihodki celotnega leta 2020. Če bodo slednji za več kot 10% nižji od prvih, boste upravičeni do mesečnega temeljnega dohodka iz 34. člena in oprostitve prispevkov iz 38 člena ZIUZEOP.

46n. Samozaposlen (brez zaposlenih) je na bolniški v breme ZZS že od časa pred epidemijo. Prihodkov v letu 2020 nima, ker je že ves čas na bolniški. Ali je upravičen do mesečnega temeljnega dohodka? Ali so glede na zakonske spremembe kriteriji, ki so bili določeni za bistveno zmanjšan obseg opravljanja dejavnosti (tj. primerjava prihodkov meseca marca, aprila in maja 2020 s prihodki meseca februarja 2020), še pomembni?

37. člen interventnega zakona – ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) v drugem odstavku določa, da so do pomoči upravičeni tisti samozaposleni, ki jim bodo prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020. Če pogoj iz tega odstavka ni dosežen, mora upravičenec vrniti celotno pomoč.

V primeru, da gre za samozaposlenega (brez zaposlenih), ki je na bolniški v breme ZZS že celo leto 2019 in tudi še vedno v letu 2020, mu mesečni temeljni dohodek ne pripada, saj ne bo mogel dokazati izpolnjevanja prihodkovnega pogoja iz 37. člena ZIUZEOP (tj. več kot 10% upada povprečnih mesečnih prihodkov v letu 2020 glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. 3. 2020). V primeru, da bi kljub temu zaprosil za izplačilo mesečnega temeljnega dohodka in bi mu bil ta tudi izplačan, bi moral tega potem tudi vrniti.

V primeru, da gre za samozaposlenega (brez zaposlenih), ki je bil na bolniški v breme ZZS samo določeno obdobje v letu 2019 – pomeni, da ni posloval v celotnem letu 2019 (torej, da je kljub bolniški v letu 2019 imel v tem letu tudi prihodke) in bo na bolniški tudi samo določeno obdobje v letu 2020 (torej, da bo kljub bolniški v letu 2020 imel v tem letu tudi prihodke), bo upravičen do mesečnega temeljnega dohodka iz 34. člena ZIUZEOP, če bo lahko dokazal upad povprečnih mesečnih prihodkov v letu 2020 za več kot 10% v primerjavi s povprečnimi mesečnimi prihodki v letu 2019. Če ta pogoj ne bo izpolnjen, bo moral izplačan mesečni temeljni dohodek vračati.

V skladu s 35. členom interventnega zakona -ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) upravičenec izjavo za izplačilo mesečnega temeljnega dohodka ter oprostitev plačila prispevkov poda na podlagi lastne ocene poslovanja, upošteva 37. člen tega zakona (citiran zgoraj). Iz navedenega torej izhaja, da kriteriji iz drugega odstavka 35. člena ZIUZEOP (tj. prejšnje verzije zakona), ki so opredeljevali bistveno zmanjšan obseg opravljanja dejavnosti, sedaj več niso relevantni. Po spremenjenem zakonu lahko izjavo predloži vsak samozaposlen (ob izpolnjevanju še ostalih zakonskih pogojev), ki oceni, da mu bodo prihodki oziroma povprečni mesečni prihodki primerjalno upadli za več kot 10%.

46o. Ali oprostitev in temeljni dohodek pripada tudi s.p. ju ki se ukvarja z finančno storitvijo?

Da, mesečni temeljni dohodek pripada tudi s.p.-ju, ki se ukvarja s finančno storitvijo. 34. člen interventnega zakona – ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) kot upravičence do mesečnega temeljnega dohodka med drugim določa vse samozaposlene, ki na dan uveljavitve tega zakona opravljajo dejavnost in so v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključeni na podlagi 15. člena ZPIZ-2. Pri tem ni pomembno katero samostojno dejavnost opravljajo in v kateri pravnoorganizacijski obliki jo opravljajo.

46p. Ali oprostitev in temeljni dohodek pripada tudi s.p. ju ki je 70% financiran iz javnih sredstev- neposredni proračunski uporabnik?

Da, oprostitev plačila prispevkov iz 38. člena ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) in mesečni temeljni dohodek iz 34. člena ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) pripada tudi s.p.-ju, ki je 70% financiran iz javnih sredstev – neposrednemu proračunskemu uporabniku. Skladno s 34. členom ZIUZEOP so upravičenci do mesečnega temeljnega dohodka vsi samozaposleni, ki na dan uveljavitve tega zakona opravljajo dejavnost in so v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključeni na podlagi 15. člena ZPIZ-2. Ali so financirani iz javnih sredstev ali ne, v tem primeru ni pomembno.

46r. Imam odprt s.p. (zavarovalna podlaga 005) za poln delovni čas in imam enega zaposlenega. Zaradi ukrepov za preprečevanje epidemije Covid-19, beležimo izpad dohodka v 100%. Ker sem sama trenutno na starševskem dopustu, kljub temu pa sem bila odvisna od prihodkov svojega s.p.-ja, ki jih je v času moje odsotnosti ustvarjal moj zaposleni. Zanima me, ali sem upravičena do izplačila temeljnega dohodka za samozaposlene, ob vseh zgoraj navedenih dejstvih?

V skladu z drugim odstavkom 37. člena ZIUZEOP (člen je bil z novelo ZIUZEOP-A spremenjen) so do pomoči in oprostitve prispevkov upravičeni tisti samozaposleni, ki jim bodo prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če pogoj iz tega odstavka ni dosežen, mora upravičenec vrniti celotno pomoč.

V skladu s tretjim odstavkom 37. člena ZIUZEOP so prihodki iz prejšnjega odstavka čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ter nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo.

Iz navedenega izhaja, da se bo pri ugotavljanju izpolnjevanja pogoja glede zmanjšanja obsega poslovanja iz 37. člena ZIUZEOP v vaših prihodkih za leto 2019 in 2020 (če ste na starševskem dopustu v obeh letih) upoštevalo tudi prejeto nadomestilo, ki ste ga oziroma ga boste prejeli iz zavarovanja za starševsko varstvo. Če vaši prihodki v letu 2020 (upoštevaje prejeta nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo) ne bodo upadli za več kot 10 % glede na prihodke leta 2019 (prav tako upoštevaje prejeta nadomestila, če ste bili na porodniškem dopustu tudi v letu 2019), boste morali pomoč vrniti.

Prejeta nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo se bodo upoštevala v bruto znesku.

Ukrepa bosta predstavljala nepovratno pomoč le za zavezance, katerim se bodo prihodki zmanjšali za vsaj 10 % glede na prihodke v relevantnem preteklem obdobju. Iz obrazložitve 3. člena novele zakona izhaja, da sta za zavezance, ki ne bodo mogli dokazati zadostnega upada prihodkov, ukrepa namenjena blažitvi nelikvidnosti zaradi epidemije. Zanje namreč ukrepa predstavljata le likvidnostno pomoč v obliki brezobrestnih povratnih sredstev.

46s. 1.1.2019 sem registrirala popoldanski s.p., s 1.9.2019 pa sem postala samozaposlena (polno zavarovana iz naslova dejavnosti). Zanima me, ali sem upravičena od pomoči po ZIUZEOP?

Šteje se, da ste pričeli poslovati s 1.9.2019. Do takrat namreč niste bili zavarovani kot samozaposlena oseba. Upoštevanje novele zakona so v skladu z drugim odstavkom 37. člena ZIUZEOP do pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka upravičeni tisti samozaposleni, ki jim bodo prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če pogoj iz tega odstavka ni bo dosežen, bo moral upravičenec vrniti pomoč v celoti.

V vašem primeru boste sešteli čiste prihodke od prodaje, ugotovljene po pravilih o računovodenju, ki ste jih kot samozaposleni dosegli v 2019 in morebitna nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo, če ste jih prejeli za leto 2019 (glejte tretji odstavek 37. člena ZIUZEOP), in vsoto delili s štiri (število mesecev v 2019 v katerih ste bili samozaposleni). Tako dobljene povprečne mesečne prihodke boste primerjali z metodološko enako izračunanimi povprečnimi mesečnimi prihodki, ki jih boste dosegli v 2020.

47. Koliko znaša mesečni temeljni dohodek?

Mesečni temeljni dohodek znaša: 350 eurov za mesec marec, 700 eurov za meseca april in 700 eur za mesec maj 2020. Upravičenci, ki za posamezni mesec niso vključeni v socialno zavarovanje za celotni mesec ali za polni zavarovalni čas, so upravičeni do sorazmernega dela mesečnega temeljnega dohodka glede na delež vključitve v zavarovanje za posamezni mesec oziroma do polnega delovnega časa..

48. Kaj moram storiti, da pridem do mesečnega temeljnega dohodka?

Za izplačilo mesečnega temeljnega dohodka mora upravičenec prek eDavkov (preko spleta ali mobilnega telefona) najpozneje do 31. maja 2020 predložiti izjavo (to je ista izjava, kot pri oprostitvi plačila prispevkov), s katero izjavlja, da zaradi epidemije COVID-19 ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu.

Izjavo je mogoče oddati od 14. aprila dalje prek eDavkov (preko računalnika ali mobilne aplikacije eDavki).

Na naslednjih povezavah najdete preprosta navodila, kako si namestite eDavke [na računalniku](#) ali [na telefonu](#) in se prijavite v [eVročanje](#), da boste tudi dokumente dobili le po elektronski poti in ne več po navadni pošti.

Če imate pri tem težave se obrnite na naš klicni center za pomoč uporabnikom na telefonski številki 05 297 6800 ali elektronski pošti sd.fu@gov.si.

49. Kdaj bom prejel nakazilo mesečnega temeljnega dohodka?

Izjava (ista kot za oprostitvi plačila prispevkov) mora biti preko eDavkov (splet ali mobilni telefon) vložena do 31.5.2020

- Če bo izjava vložena do 18.4.2020 za marec bo nakazan denar na TRR 25.4.2020
- Če bo izjava vložena od 19.4. do 30.4.2020 za marec in/ali april bo nakazan denar na TRR 10.5.2020
- Če bo izjava vložena od 1.5. do 31.5.2020 za marec in/ali april in/ali maj bo nakazan denar na TRR 10.6.2020

50. Kakšni so kriteriji za dodelitev mesečnega temeljnega dohodka?

Za izplačilo mesečnega temeljnega dohodka mora upravičenec preko informacijskega sistema Finančne uprave Republike Slovenije predložiti izjavo, s katero izjavlja, da je oseba, kot jo opredeljuje 34. člen ZIUZEOP, in da zaradi epidemije COVID-19 ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu.

Upravičenec izjavo poda na podlagi lastne ocene poslovanja, upošteva 37. člen ZIUZEOP.

50a. Ali se temeljni mesečni dohodek in oproščeni prispevki pri samozaposlenih osebah štejejo k računanju skupnih prihodkov v primerjavi letom 2019?

Skladno s 37. členom interventnega zakona – ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z 11. členom novele ZIUZEOP-A) so za upravičenca, ki ugotavlja prihodke po pravilih o računovodenju, prihodki čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ter nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo.

Navedeno pomeni, da se temeljni mesečni dohodek in oproščeni prispevki po ZIUZEOP, ne bodo prištevali k osnovi za primerjavo prihodkov med obdobji, ki jih opredeljuje drugi odstavek 37. člena ZIUZEOP.

50b. Kako se upoštevajo prihodki po računih, ki so bili izdani v mesecu marcu za storitve, ki so bile opravljene v mesecu februarju?

Praviloma se prihodki pripoznajo, ko je storitev ali dobava opravljena, ne glede na to, ali je račun izdan ali plačan. To pomeni, da se bo v zvezi s pogojem, ki se nanaša na ugotavljanje upada prihodkov, kot je določeno v drugem odstavku 37. člena ZIUZEOP, presojalo zmanjšanje prihodkov glede na pravila za pripoznavanje prihodkov po računovodskih standardih.

50c. V mesecu februarju nisem imel prihodkov, imel pa sem prihodek v začetku meseca marca. Glede na objavljene vladne odloke, ki prepovedujejo ponujanje in prodajo blaga in storitev potrošnikom v RS, omejujejo gibanje in združevanje več oseb na skupnem mestu, svojega dela od začetka krize ne morem opravljati. Ali sem kljub temu, da dela ne morem opravljati zaradi vladnih prepovedi in v mesecu februarju nisem imel prihodkov, lahko upravičen tako do mesečnega temeljnega dohodka kot do oprostitve plačila prispevkov?

37. člen interventnega zakona – ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) določa, da so do pomoči upravičeni tisti samozaposleni, ki jim bodo prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020. Če pogoj iz tega odstavka ni dosežen, mora upravičenec vrniti celotno pomoč.

Skladno s sedmim odstavkom 38. člena ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) velja enako tudi za uveljavljanje oprostitve plačila prispevkov za socialno varnost.

50č. Od aprila dalje imam za več kot 50% nižji prihodek kot februarja, vendar v prvem polletju 2020 ne bom imel za več kot 20% nižji prihodek kot v letu 2019. Ali sem upravičen do mesečnega temeljnega dohodka in oprostitve plačila prispevkov za samozaposlenega?

Skladno s prvim odstavkom 35. člena interventnega zakona – ZIUZEOP upravičenec za izplačilo mesečnega temeljnega dohodka preko informacijskega sistema Finančne uprave Republike Slovenije predloži izjavo, s katero izjavlja, da je oseba, kot jo opredeljuje 34. člen ZIUZEOP, in da zaradi epidemije COVID-19 ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu. Drugi odstavek 35. člena ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) nadalje določa, da upravičenec izjavo poda na podlagi lastne ocene poslovanja, upošteva 37. člen tega zakona.

Skladno s 37. členom interventnega zakona – ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) so do pomoči upravičeni tisti samozaposleni, ki jim bodo prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020. Če pogoj iz tega odstavka ni dosežen, mora upravičenec vrniti celotno pomoč.

Po novem 35. členu ZIUZEOP torej zavezanec poda izjavo na podlagi lastne ocene poslovanja, pri čemer pa mora izpolnjevati pogoje iz 37. člena ZIUZEOP, v nasprotnem primeru je potrebno prejeta pomoč vrniti.

50d. Ali se med prihodke po 22. in 35. členu ZIUZEOP štejejo samo čisti prihodki od prodaje in se torej pomoč v obliki temeljnega mesečnega dohodka, ki jo prejme samozaposleni, med te prihodke ne upošteva?

Skladno z 22. in 37. členom interventnega zakona – ZIUZEOP (22. in 37. člen ZIUZEOP sta bila spremenjena z novelo ZIUZEOP-A), so za upravičenca, ki ugotavlja prihodke po pravilih o računovodenju, prihodki čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ter nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo.

Navedeno pomeni, da se povračila nadomestil plač delavcem na začasnem čakanju na delo in zaradi odsotnosti iz razloga višje sile ter oprostitev plačila prispevkov ter tudi temeljni mesečni dohodek po ZIUZEOP, ne bodo prištevali k osnovi za primerjavo prihodkov med obdobji, ki jih opredeljuje drugi odstavek 22. in drugi odstavek 37. člena ZIUZEOP.

50e. Ali se bo temeljni mesečni dohodek štel med prihodke iz dejavnosti in bo obdavčen pri dohodnini za leto 2020?

Skladno z novim šestim odstavkom 34. člena interventnega zakona – ZIUZEOP (9. člen ZIUZEOP-A) je mesečni temeljni dohodek oproščen plačila vseh davkov in prispevkov. To pomeni, da temeljni mesečni dohodek ne bo obdavčen z dohodnino za leto 2020. Temeljni mesečni dohodek bo zavezanec izvil iz prihodkov v obračunu akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti.

50f. Kako se upošteva upad prihodkov v zvezi z ugotavljanjem izpolnjevanja pogojev za uveljavljanje ukrepov po interventni zakonodaji v primeru podjetij, ki imajo poslovno leto različno od koledarskega - kateri podatki se upoštevajo?

V primeru podjetij, ki imajo poslovno leto različno od koledarskega leta, se upad prihodkov v zvezi z ugotavljanjem izpolnjevanja pogojev za uveljavljanje ukrepov po interventni zakonodaji ugotavlja na enak način, kot se ugotavlja pri podjetjih, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu letu. Primerja se prihodke, realizirane v posameznem koledarskem letu.(t. j. prihodke, realizirane v koledarskem letu 2020 s prihodki, realiziranimi v koledarskem letu 2019).

To pomeni, da bodo morala podjetja, ki imajo poslovno leto različno od koledarskega leta, za namene dokazovanja upravičenosti do ukrepov po interventni zakonodaji zagotoviti podatke o doseženih čistih prihodkih od prodaje za posamezno koledarsko leto.

50g. Kako bodo upad prihodkov dokazali tisti samozaposleni, ki so bili v letu 2019 zavarovani za skrajšan delovni čas (npr. 4 ali 6 ur), v letu 2020 pa so zavarovani za polni delovni čas?

Glede na to, da ne gre za zavarovanje za polni delovni čas, se v teh primerih lahko glede na namen in cilj ukrepa (pomoč posameznikom, ki zaradi epidemije COVID-19 ne morejo opravljati dejavnosti ali jo opravljajo v bistveno zmanjšanem obsegu, kar se odraža v nižjih prihodkih) smiselno uporablja pravilo drugega stavka drugega odstavka 37. člena ZIUZEOP. Pravilo pravi, če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. V teh primerih ne gre za poslovanje za polni delovni čas v celotnem koledarskem letu. Torej se izhaja iz povprečnih mesečnih dohodkov leta 2019 in leta 2020, ki se jih izračuna z upoštevanjem ustreznih prihodkov v posameznem letu, preračunanih na število mesecev, ki ustrezajo zavarovanju za polni delovni čas. Primeroma, če je upravičenec polovico leta delal polovični delovni čas in polovico leta polni delovni čas, se povprečni mesečni dohodek leta ugotovi

tako, da se ustrezne prihodke leta deli z devetimi meseci. Seveda se to pravilo uporabi tako za zavarovanje s skrajšanim delovnim časom v letu 2019 kot v letu 2020.

50h. Kako se bodo prihodki preverjali pri družbenikih poslovnih osebah? Se bodo primerjali prihodki družbe ali dohodek poslovne osebe?

V skladu s 34. členom in 38. členom ZIUZEOP je do izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka ter do oprostitve plačila prispevkov upravičen tudi družbenik, ki je poslovna oseba in je zavarovan na podlagi 16. člena ZPIZ-2. Upravičenec je torej fizična oseba, ki je družbenica oziroma delničar gospodarske družbe, ustanovljene v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji oziroma ustanoviteljica zavoda ali zadruga, ki je hkrati poslovna oseba v teh pravnih osebah.

Izplačilo mesečnega temeljnega dohodka ti upravičenci uveljavijo s predložitvijo izjave na Finančno upravo Republike Slovenije, s katero potrjujejo, da zaradi epidemije COVID-19 ne morejo opravljati dejavnosti ali jo opravljajo v bistveno zmanjšanem obsegu. Upravičenci izjavo podajo na podlagi lastne ocene, ob upoštevanju 37. člena ZIUZEOP. S tem členom so v drugem odstavku urejeni pogoji, pod katerimi se uveljavljanje pomoči šteje za upravičeno ter določa, da je treba neupravičeno uveljavljen temeljni dohodek vrniti. Merila so sicer določena za samozaposlene, med katere se v skladu s 34. členom ZIUZEOP za namene tega zakona štejejo tudi družbeniki, ki so poslovne osebe in so zavarovane na podlagi 16. člena ZPIZ-2.

Torej se merila iz 37. člena glede na namen in cilj ukrepa ter glede na specifično družbenikov, ki so poslovne osebe in v vsebinskem smislu, glede na značilnost razmerja z družbo, zavodom oziroma zadrugo, samostojno ne opravljajo dejavnosti, za družbenike upoštevajo smiselno. Te osebe so z družbo v lastniškem oziroma korporacijskem razmerju in hkrati v odvisnem pogodbenem razmerju, na podlagi katerega opravljajo funkcijo poslovne osebe oziroma vodenja. Pri presoji upravičenosti je treba upoštevati naslednji izhodišči oziroma merili, in sicer da so dohodki teh oseb iz teh dveh razmerij primerjalno med letom 2019 in 2020 upadli za 10% ter da je do upada dohodkov prišlo zaradi epidemije COVID-19, ki morata biti izpolnjena kumulativno.

50i. Kako bodo zmanjšanje prihodkov dokazovali kmetje?

Do temeljnega dohodka so upravičene osebe, ki jim bodo prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Upravičencem, ki ugotavljajo prihodke po pravilih o računovodenju, se prihodki določijo kot čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ter nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo. Prihodki bodo za take osebe razvidni neposredno iz obračuna davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2020 oziroma obračuna davka od dohodkov iz dejavnosti za leto 2020 oziroma iz podrobnejših oziroma obdobjnih računovodskih izkazov upravičencev.

Upravičenost do ukrepa na tej osnovi lahko izkazujejo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani kmetje, ki za celotno dejavnost svoje kmetije (tako kmetijsko kot dopolnilno dejavnost na kmetiji) vodijo knjigovodstvo in njene dohodke ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih ali normiranih odhodkov, vključno s člani kmetije, ki so pokojninsko in invalidsko zavarovani na tej osnovi. Prav tako ukrep uveljavljanja temeljnega dohodka na taki podlagi lahko upravičijo tudi kmetje, ki so nosilci druge kmetijske dejavnosti ali dopolnilne dejavnosti na kmetiji, za katere ločeno vodijo knjigovodstvo ter izkazujejo dejanske prihodke in uveljavljajo dejanske ali normirane odhodke, če so se seveda pokojninsko in invalidsko zavarovani kot kmetje.

Kmetje, ki za dejavnost svoje kmetije ne vodijo knjigovodstva in njen dohodek izkazujejo na podlagi pavšalno določene davčne osnove, pa bodo lahko upravičenost do ukrepa po potrebi dokazovali na podlagi drugih razpoložljivih podatkov, kot so na primer knjigovodske evidence FADN knjigovodstva,

podatki iz obračuna DDV oziroma uveljavljanja pavšalnega nadomestila DDV, za sektorje, za katere pristojno ministrstvo ugotovi izpolnjevanje pogojev za razpis finančnega nadomestila, pa tudi na podlagi samega dejstva, da pretežni del dejavnosti posameznega upravičenca predstavlja prav dejavnost sektorja v težavah po določbah 74. člena ZIUZEOP.

50j. Ali se v primeru, da oseba preneha opravljati dejavnost v letu 2020 (po tem, ko ji je že bil izplačan mesečni temeljni dohodek) upošteva sorazmerni del prihodkov?

Izplačilo mesečnega temeljnega dohodka upravičenci uveljavijo s predložitvijo izjave na Finančno upravo Republike Slovenije, s katero potrjujejo oziroma ocenjujejo, da zaradi epidemije COVID-19 ne morejo opravljati dejavnosti ali jo opravljajo v bistveno zmanjšanem obsegu. Upravičenci izjavo podajo na podlagi lastne ocene ob upoštevanju 37. člena ZIUZEOP. Dokončno upravičenost do izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka oziroma do oprostitve prispevkov se presoja po koncu leta 2020 na podlagi meril, določenih v drugem do četrtem odstavku 37. člena ZIUZEOP. V primeru, ki ga navajate, se ne posluje v celem letu 2020, zato se za presojo upravičenosti upošteva pravilo iz drugega stavka drugega odstavka 37. člena ZIUZEOP, ki pravi, če se ne posluje v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019.

50k. 25.2.2020 sem registrirala frizersko dejavnost. Kako bom izračunala povprečne mesečne prihodke do 12.3.2020, ki se bodo primerjali s povprečnimi mesečnimi prihodki v celotnem letu 2020?

Zavezanci, ki so s poslovanjem začeli v 2020, pred 12.3.2020 izračunajo povprečne mesečne prihodke (PMP) po enotni metodologiji in sicer tako, da celotne prihodke iz tretjega odstavka 37. člena ZIUZEOP dosežene v opazovanem obdobju delijo s številom koledarskih dni tega obdobja (na ta način dobijo povprečne dnevne prihodke) in ta rezultat pomnožijo s 30. Torej:

$$\text{PMP} = (\text{prihodki} / \text{koledarski dnevi}) \times 30$$

30 predstavlja povprečno mesečno število dni.

Enaka metodologija za izračun velja tudi za zavezance, ki bodo s poslovanjem končali v 2020 in ne bodo končali na zadnji dan koledarskega meseca in zavezance, ki so s poslovanjem pričeli v 2019 in niso začeli na prvi dan koledarskega meseca.

51. Ali bom moral mesečni temeljni dohodek vračati?

Do pomoči so upravičeni tisti samozaposleni, ki jim bodo prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do pomoči

upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020. Če pogoj iz tega odstavka ni dosežen, mora upravičenec vrniti celotno pomoč.

Dodajamo, da mora subjekt, ki je uveljavil upravičenja po tem zakonu in naknadno ugotovi, da ni izpolnjeval pogojev za njihovo pridobitev, o tem obvestiti Finančno upravo Republike Slovenije najkasneje do roka za predložitev obračuna davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2020 oziroma za

obdobje, ki vključuje podatke za obdobje drugega polletja 2020, oziroma do roka za predložitev obračuna davka od dohodkov iz dejavnosti za leto 2020, in vrniti znesek prejete pomoči v 30 dneh od vročitve odločbe. Po poteku roka za plačilo do plačila, se mu obračunavajo zakonske zamudne obresti po Zakonu o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (Uradni list RS, št. 11/07 – uradno prečiščeno besedilo).

51a. V katerih primerih bo treba vračati MTD? Ali veljajo enaki pogoji tudi za oprostitev plačila prispevkov samozaposlene osebe?

37. člen interventnega zakona - ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) v drugem odstavku določa, da so do pomoči upravičeni tisti samozaposleni, ki jim bodo prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do pomoči upravičeni tudi tisti samozaposleni, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020. Če pogoj iz tega odstavka ni dosežen, mora upravičenec vrniti celotno pomoč.

Nadalje sedmi odstavek 38. člena interventnega zakona - ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) določa, da če pogoj iz 37. člena ni dosežen, mora upravičenec vrniti oproščene prispevke za socialno varnost po tem členu. Pogoj, na podlagi katerega je predvidena obveznost vračanja oproščenih prispevkov, je torej enak pri mesečnem temeljnem dohodku in oprostitvi prispevkov za socialno varnost.

51b. V začetku meseca aprila sem vložili preko eDavkov izjavo za mesečni temeljni dohodek (takrat sem pogoje izpolnjeval). Kasneje sem ugotovil, da pogojev ne bomo izpolnil, zato sem umaknil izjavo za mesečni temeljni dohodek, ne glede na to pa sem na svoj TRR vseeno prejel MTD v višini 350 EUR. Prosimo vas za navodilo, na kakšen način vrnemo nakazani znesek?

Na podlagi 99. člena Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo – ZIUZEOP (Uradni list RS, št. 49/20 in 61/20) je mogoče prejeta sredstva na podlagi ukrepov po ZIUZEOP vrniti. Upravičenec lahko poda izjavo, da želi sredstva vrniti zaradi neizpolnjevanja pogojev, ki so določeni v zvezi z upravičenostjo do posamezne vrste ukrepa ali pa iz drugih razlogov.

Izjavo je mogoče vložiti izključno preko informacijskega sistema Finančne uprave RS eDavki, in sicer od dne 11. 5. 2020 naprej. Upravičenci vrnejo sredstva na podlagi vročene odločbe.

51c. Zanima me, na kakšen način lahko podamo izjavo o umiku od izjave za temeljni dohodek. V mesecu aprilu oddali izjavo za temeljni dohodek in že prejeli 350 eur sredstev. Sedaj pa je Ministrstvo za kmetijstvo izdalo nov ukrep za vinarje in sicer Finančno nadomestilo za izpad dohodka v vinskem sektorju, katero se izključuje z temeljnim dohodkom. Na podlagi vseh informacij bi torej raje zaprosili za Finančno pomoč za izpad dohodka v vinskem sektorju, ne pa za temeljni dohodek. Temeljni dohodek v višini 350 eur že nakazanih sredstev bi radi vrnili, ampak nimamo podatkov za vračilo?

Na podlagi 99. člena Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo – ZIUZEOP (Uradni list RS, št. 49/20 in 61/20) je mogoče prejeta sredstva na podlagi ukrepov po ZIUZEOP vrniti. Upravičenec lahko poda izjavo, da želi sredstva vrniti zaradi neizpolnjevanja pogojev, ki so določeni v zvezi z upravičenostjo do posamezne

vrste ukrepa ali pa iz drugih razlogov (v zvezi z drugimi razlogi primeroma navajamo kmete, ki so kot upravičenci na podlagi izjave prejeli temeljni dohodek, zaradi česar ne izpolnjujejo pogojev iz 74. člena ZIUZEOP).

Izjavo je mogoče vložiti izključno preko informacijskega sistema Finančne uprave RS eDavki, in sicer od dne 11. 5. 2020 naprej. Upravičenci vrnejo sredstva na podlagi vročene odločbe.

51č. Kdaj mora zavezanec vrniti temeljni dohodek, če sredi leta zapre s.p. in ugotovi, da ga mora vrniti, ker ni izpolnil pogoja o nižjih prihodkih?

Skrajni rok za vračilo temeljnega mesečnega dohodka je vezan na rok za oddajo obračunov za leto 2020, to pa je 31.3. 2021.

VI. INTERVENTNI UKREPI NA PODROČJU PLAČ ZA ZAPOSLENE

Splošno o uveljavljanju ukrepov in predlaganju REK obrazcev

Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP) določa **upravičene delodajalce** v zvezi s koriščenjem posameznega ukrepa, kar je tudi pojasnjeno v nadaljevanju. Zaradi večjega števila vprašanj pojasnujemo, da zakon ne določa izjem za delodajalce, ki so fizične osebe, niti za delodajalce, ki delavce napotujejo na delo v tujino. Navedeno pomeni, da so ob izpolnjevanju ostalih pogojev, ki so določeni pri posameznem ukrepu, tudi ti delodajalci upravičeni do pomoči v obliki ukrepov, kot jih določa ZIUZEOP.

Tuji delodajalci oziroma zavarovanci iz petega odstavka 14. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2 (osebe, ki so zaposlene pri tujem delodajalcu, torej pri podjetju ali drugi ustanovi s sedežem v drugi državi članici EU ali pri fizični osebi s prebivališčem v drugi državi članici EU in EGP) pa so izvzeti iz ukrepov po ZIUZEOP.

V zvezi z vprašanji, glede **oddaje REK obrazcev**, pojasnujemo, da je zavezancem omogočena oddaja REK obrazcev za izplačila od 4. 3 2020 (ko je bila uvedena blokada oddaje REK) do vključno 30. 4. 2020, tako, da ne bodo obračunane obresti, in sicer z uporabo oznake vrste dokumenta R. V primeru oddaje REK-1 obrazca z navedbo vrste dokumenta R se zamudne obresti ne obračunajo, predložen REK-1 obrazec se tudi šteje za pravočasno predloženega. Podrobno obvestilo je objavljeno na portalu Edavki: [eDavki obvestila](#)

V pomoč pri oddaji REK obrazcev je na spletnih straneh FURS objavljena preglednica v kateri so opisane možne kombinacije predložitve posameznih vrst dohodkov na REK obrazcu.

<https://www.gov.si/novice/2020-04-03-delodajalci-katere-ukrepe-v-zvezi-z-delom-in-placevanjem-prispevkov-za-socialno-varnost-za-vase-zaposlene-lahko-izkoristite-in-kako/>

VI-a. UKREP DELNE OPROSTITVE PLAČILA PRISPEVKOV OD PLAČE ZA DELO V ČASU EPIDEMIJE

53. Kaj pomeni ukrep delne oprostitve plačila prispevkov?

Delodajalci od izplačanih plač obračunajo vse prispevke za socialno varnost, po veljavnih stopnjah. Bolj podrobno pojasnilo v zvezi z davčno obravnavo dohodkov iz delovnega razmerja in obračunom prispevkov je objavljeno na [spletnih straneh FURS](#).

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje delojemalca in delodajalca pa je s tem ukrepom oproščen plačila, kar pomeni, da ga delodajalec samo obračuna in ga ne plača. Oprostitev se nanaša na vse obvezne prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, tudi na prispevek z zavarovalno dobo s povečanjem.

54. Od katerih dohodkov iz delovnega razmerja se prizna oprostitev plačila prispevkov?

Delna oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki je določena v 33. členu ZIUZEOP, se nanaša na izplačila plač delavcem za obdobje od razglasitve epidemije, to je od 13. 3. 2020 do 31. 5. 2020.

Oprostitev plačila prispevkov za PIZ (tako prispevek zavarovanca kot tudi prispevek delodajalca ter prispevek za zavarovalno dobo s povečanjem) velja za tiste delavce, ki v času uporabe interventnih ukrepov po ZIUZEOP niso na začasnem čakanju na delo oziroma odsotni z dela iz razloga višje sile po tem zakonu, pri tem pa ni pomembno ali delavec delo opravlja na sedežu podjetja, doma ali na drugi lokaciji.

Oprostitev plačila prispevkov za PIZ se prizna od izplačanih plač tudi npr. za čas, ko so zaposleni na dopustu ali na bolniški ter prejemajo nadomestilo plače v skladu z drugim in tretjim odstavkom 137. člena ZDR-1 ter vsa druga nadomestila za plačo, ki se izplačujejo na podlagi ZDR-1, razen za nadomestila, za katera že ta zakon določa oprostitev vseh prispevkov. Oprostitev plačila se nanaša na izplačane plače in nadomestila plač za delo v času epidemije, ne more pa jo delodajalec uveljavljati odbonitet in drugih dohodkov iz dela, ki niso del plače.

Oprostitev plačila prispevkov PIZ po tem zakonu delodajalec tudi ne more uveljavljati od nadomestila plače zaradi bolniškega staleža, ki ga dobi povrnjenega s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZS). Bolj podrobno na [spletnih straneh ZZS](#).

ZZS delodajalcu povrne izplačano nadomestilo plače za odsotnosti zaradi bolniškega staleža delavca:

- od prvega dne odsotnosti (npr. zaradi nege, izolacije, spremstva,...);
- od 31. delovnega dne odsotnosti dalje (v ostalih primerih);
- od prvega dne odsotnosti od 11. 4. 2020 do predvidoma 31. 5. 2020 v skladu s 56. člena ZIUZEOP (zaradi nezmožnosti za delo zaradi bolezni, poškodbe izven dela, poškodba po tretji osebi izven dela, poškodba pri delu, poklicne bolezni, ki ga je pred ZIUZEOP moral do 30. delovnega dne izplačati v svoje breme delodajalec).

54a. Ali se prizna oprostitev plačila prispevkov, če ima delavec plačo višjo od trikratnika minimalne plače (3x 940,58 €)?

Navedena oprostitev velja tudi za zaposlene, ki imajo v zadnjem mesecu izplačane mesečne plače, ki so višje od trikratnika minimalne plače in za katere delodajalec ni dolžan izplačati mesečnega kriznega dodatka.

54b. Kako se prizna oprostitev plačila prispevkov, če delavca na čakanju delodajalec vmes pozove na delo?

Tudi v primeru, da delodajalec delavca v času začasnega čakanja na delo pozove na delo, v skladu z drugim odstavkom 24. člena ZIUZEOP, je upravičeni delodajalec od izplačane plače za delo oproščen plačila prispevkov.

Za čas začasnega čakanja na delo in za čas odsotnosti z dela iz razloga višje sile pa ima delodajalec pravice iz 1.1. poglavja ZIUZEOP (pravica do povračila nadomestila plače in pravica do oprostitve plačila vseh prispevkov).

55. Kateri delodajalci so upravičeni do ukrepa?

Vsi delodajalci v zasebnem sektorju. Do delne oprostitve plačila prispevkov niso upravičeni neposredni in posredni uporabniki proračuna RS ter občine, in delodajalci, ki opravljajo finančno ali zavarovalniško dejavnost, ki spada v skupino K po SKD in imajo več kot 10 zaposlenih. Delodajalci, ki spadajo v skupino K po SKD in imajo do 10 zaposlenih so upravičeni do delne oprostitve prispevkov. Neposredni in posredni uporabniki državnega in občinskih proračunov so določeni s Pravilnikom o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 46/03). Skladno s četrtem členom pravilnika vodi register neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov Uprava Republike Slovenije za javna plačila, ki seznam javno objavi (seznam: <https://www.ujp.gov.si/dokumenti/dokument.asp?id=127>).

Do ukrepa tudi niso upravičena tuja diplomatska predstavništva in konzulati, mednarodne organizacije ter institucije, organi in agencije Evropske unije v Republiki Sloveniji.

55a. Ali so do delne oprostitve plačila prispevkov upravičeni tudi delodajalci, ki delavce napotijo na delo v tujino?

Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP) ne določa izjem v zvezi z delavci, napotenimi na delo v tujino. V primeru, da so delavci v času epidemije opravljali delo, je delodajalcu za njih oproščen plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kar poroča na REK-1 obrazcu z navedbo vrste dohodka 1002 – Plača v času epidemije. Vrsto dohodka 1002 delodajalec uporabi za čas uveljavljanja ukrepa (od 13. 3. 2020 dalje), za čas do 13. 3. 2020 pa odda vrsto dohodka 1091.

Za izplačilo kriznega dodatka velja, da pripada tudi delavcem, ki so napoteni na delo v tujino (glej tudi odgovor 59a). Delodajalec podatke poroča na REK-1 obrazcu z navedbo vrste obrazca 1190.

56. Katere prispevke upravičeni delodajalci plačajo in za katere velja oprostitev?

Oprostitev plačila prispevkov se nanaša na izplačane plače za delo v obdobju epidemije, torej za marec (od 13.3. do 31.3.), april in maj 2020. Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (delojemalca in delodajalca) so oproščeni plačila in jih delodajalec samo obračuna, ostale prispevke pa je treba plačati v celoti.

57. Kako delodajalec uveljavlja oprostitev plačila prispevkov?

Delodajalec mora za izplačano plačo predložiti REK-1 obrazec. Upravičeni delodajalci so oproščeni plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje avtomatično in to oprostitev prikažejo na REK-1 obrazcu tako, da navedejo vrsto dohodka 1002. Za oprostitev plačila prispevkov PIZ ni treba oddati nobene vloge.

58a. Kako delodajalec uveljavlja oprostitev plačila prispevkov, če ne more oddati REK obrazca?

Zaradi potrebne prilagoditve nekaterih REK obrazcev na podlagi interventne zakonodaje je bila onemogočena oddaja REK obrazca prek sistema eDavki. Upravičeni delodajalci, ki so v tem času izplačali plačo, so lahko kljub neoddaji REK-1 obrazca pri plačilu prispevkov upoštevali oprostitev. Do 30. 4. 2020 mora delodajalec oddati pravilen REK-1 obrazec z navedbo vrste dohodka 1002 – Plača za delo v času epidemije, na katerem bo prispevke PIZ samo obračunal (za obdobje 13.3. dalje) in REK-1 z vrsto dohodka 1001 (za obdobje do 13.3.2020).

58b. Kako delodajalec uveljavlja oprostitev plačila prispevkov, če je plačo za delo v marcu izplačal pred sprejetjem interventnega ukrepa?

Upravičeni delodajalec, ki ob izplačilu plače za opravljeno delo v marcu (za obdobje od 13. 3. 2020 dalje), ni upošteval oprostitve plačila PIZ, oprostitev plačila uveljavlja naknadno tako, da popravi predloženi REK-1 obrazec za izplačano plačo marec. V takem primeru delodajalec predloži davčnemu organu popravek z zmanjšanjem (vrsta dohodka 1001) in za del plače, od katere je delodajalec oproščen plačila prispevkov za PIZ, predloži REK-1 obrazec z navedbo vrste dohodka 1002.

58c. Kako predložiti REK-1 obrazec za plačo marec, od katere je delodajalec oproščen plačila prispevkov?

V takem primeru upravičeni delodajalec davčnemu organu poroča ločeno za del plače, od katere uveljavlja oprostitev plačila PIZ.

Primer: če je delavec delal cel mesec, se ločeno poroča o plači za obdobje od 1. 3. do 12. 3. 2020, in sicer z navedbo vrste dohodka 1001 ter ločeno za obdobje od 13. 3. do 31. 3. 2020, in sicer z navedbo vrste dohodka 1002.

V primerih ločenega poročanja se pri sestavitvi REK obrazca smiselno upoštevajo pravila, kot sicer veljajo za izplačilo plače v dveh delih.

V poljih M se v obeh primerih poroča obdobje 1. 3. 2020 do 31. 3. 2020, pri čemer se na posamezni vrsti dohodka navede ustrezno število ur in znesek, glede na izbrano vrsto dohodka.

VI-b. IZPLAČILO KRIZNEGA DODATKA

59. Kdo je upravičen do kriznega dodatka in kakšna je obdavčitev kriznega dodatka?

Zasebni delodajalci vsakemu zaposlenemu, ki dela v času epidemije, torej za marec (za obdobje od 13.3. do 31.3.) april in maj 2020, in čigar zadnja izplačana mesečna plača ni presegla 3x minimalne plače (3x 940,58 eur), izplačajo ob plači za posamezni mesec krizni dodatek v višini 200 eurov, oziroma sorazmerni del. Delavci katerih zadnja plača presega 3x minimalno plačo do kriznega dodatka niso upravičeni.

Od izplačila kriznega dodatka v višini 200 eur se ne obračunajo in ne plačajo prispevki za socialno varnost niti akontacija dohodnine. Krizni dodatek se tudi ne všteva v letno odmero dohodnine.

59a. V kakšni višini se izplača krizni dodatek?

Upravičeni delodajalci vsakemu zaposlenemu, ki dela v času epidemije (od 13.3. do 31.5. 2020), in čigar zadnja izplačana mesečna plača ni presegla 3x minimalne plače (3x 940,58 eur), izplačajo ob plači za posamezni mesec krizni dodatek v višini 200 eurov, oziroma sorazmerni del.

Če zadnja izplačana mesečna plača delavca (oziroma sorazmerni znesek v primeru krajšega delovnega časa) presega trikratnik minimalne plače, delavec ni upravičen do kriznega dodatka, ki se ne všteva v davčno osnovo. (Primer: če je delavec zaposlen za polovični delovni čas, je upravičen do sorazmernega dela kriznega dodatka, če njegova zadnja izplačana plača ni presegla polovice 3x minimalne plače.). Navedeno ne vpliva na odločitev delodajalca, da takšnemu delavcu izplača dodatek k plači ali nagrado v obliki drugega dohodka iz delovnega razmerja.

Če delavec ne dela cel mesec ali ukrepi ne trajajo cel mesec, je upravičen do sorazmernega dela kriznega dodatka. Delavcu pripada dodatek za prazničen in drug dela prost dan, določen z zakonom, če bi na ta dan dejansko delal, dodatek pa mu ne pripada za druge oblike odsotnosti z dela.

Če ima delavec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom, ima pravico do kriznega dodatka sorazmerno delovnemu času, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi, razen v primerih, ko delavec dela krajši delovni čas v posebnih primerih v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

59b. Kaj vsebuje zadnja izplačana plača?

Upošteva se plača opredeljena v 126. členu Zakona o delovnih razmerjih - ZDR-1 (osnovna plača + dodatek za delovno uspešnost + dodatki + plačilo za poslovno uspešnost, če je tako določeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi). Dodatki k plači so določeni v 127. in 128. členu ZDR-1.

Navedeno velja tako za delavce, ki delajo v Sloveniji, kot tudi za delavce, napotene na delo v tujino.

Kot zadnja izplačana plače se upošteva plača preteklega meseca; primer pri plači za april, izplačilo v mesecu maju bo delodajalec izplačal krizni dodatek, pri čemer bo upošteval zadnje izplačilo plače, torej plačo za marec izplačano v aprilu.

59c. Kako se izračuna sorazmerni znesek kriznega dodatka?

Krizni dodatek v višini 200 eur se izplača, če delavec, ki je zaposlen pri upravičenem delodajalcu za polni delovni čas ves mesec dela in njegova zadnja izplačana plača ne presega zneska $3 \times MP$. Pri izračunu se upoštevajo dnevi po delovnem koledarju delodajalca.

Delavec je upravičen do kriznega dodatka, za dneve ko opravlja delo, pri čemer ni pomembno ali delo opravlja na sedežu delodajalca ali od doma ali druge lokacije. Za dneve, ko je delavec odsoten z dela zaradi začasnega čakanja na delo, izrabe letnega dopusta ali zaradi drugih upravičenih odsotnosti se krizni dodatek ne izplača.

Primer 1: po delovnem koledarju je od uvedbe epidemije dalje v marcu 2020 13 delovnih dni, od skupno 22 delovnih dni. Če delavec dela polni delovni čas v enakomerno razporejenem urniku znaša dovoljen krizni dodatek 118,18 eur ($200/22 \times 13$). Če ima neenakomerno razporejen delovni čas, je krizni dodatek treba preračunati z upoštevanjem dejanskega števila opravljenih ur v primerjavi z mesečnim fondom ur.

Primer 2: v aprilu 2020 je po delovnem koledarju delodajalca 20 delovnih dni in 2 praznika, ki bi bila drugače delovna dneva. Delavec, ki dela vse dni v mesecu, odsoten pa je na praznični dan, ki bi bil sicer delovni dan (ponedeljek) je upravičen do kriznega dodatka v višini 200 eur.

Pod enakimi pogoji je delavec, ki je zaposlen za polovični delovni čas upravičen do kriznega dodatka, ki znaša 100 eur.

60. Kateri delodajalci izplačajo krizni dodatek, ki ni obdavčen?

Krizni dodatek, od katerega se ne plačajo davki in prispevki, izplačajo delodajalci v zasebnem sektorju. Ukrep se ne uporablja za neposredne in posredne uporabnike proračuna RS in občinskih proračunov ter finančne in zavarovalniške dejavnosti, ki spadajo v skupino K po SKD, če imajo več kot 10 zaposlenih in za tuja diplomatska predstavništva in konzulate, mednarodne organizacije ter institucije, organe in agencije Evropske unije v Republiki Sloveniji.

60a. Ali mora delodajalec izplačati krizni dodatek in kdaj je rok za izplačilo?

Vsi delodajalci, ki so upravičeni do oprostitve prispevkov, so na podlagi drugega odstavka 33. člena zaposlenim, ki imajo v zadnjem mesecu izplačane mesečne plače, ki so nižje od trikratnika minimalne plače, zavezani izplačati mesečni krizni dodatek. Obveznost, kdaj in kolikokrat se krizni dodatek izplača, se veže na oprostitev plačila prispevkov iz prvega odstavka 33. člena ZIUZEOP in ga je glede na opredelitev treba kot dodatek izplačati ob vsakokratni plači delavca.

Upravičeni delodajalec je skladno s 33. členom ZIUZEOP oproščen plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in se temu ukrepu ne morejo odpovedati, saj se oprostitev opravi na podlagi samega interventnega zakona, brez kakršnekoli vloge delodajalca. Delodajalec prispevek za PIZ obračuna, vendar ga ne plača.

Drugi odstavek tega 33. člena ZIUZEOP določa upravičenost do kriznega dodatka, in sicer je določeno, da delodajalci, ki so oproščeni plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje po prvem odstavku 33. člena ZIUZEOP vsakemu zaposlenemu, ki dela in čigar zadnja izplačana mesečna plača ni preseгла trikratnika minimalne plače, izplačajo mesečni krizni dodatek v višini 200 eurov, ki je oproščen plačila vseh davkov in prispevkov.

Gre za dva ločena ukrepa, ki pa sta vseeno med seboj povezana. Ukrep oprostitve plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je širši, saj zajema tudi delavce, ki jim zaradi previsokega dohodka kriznega dodatka ni potrebno izplačati.

60b. Ali mora invalidsko podjetje izplačati krizni dodatek?

Tudi invalidska podjetja in zaposlitveni centri (upravičenci) morajo zaposlenim, ki v času epidemije delajo izplačati krizni dodatek. Ne glede na četrti odstavek 33. člena ZIUZEOP je zaposleni invalid upravičen do mesečnega kriznega dodatka v nezmanjšani višini.

Upravičenci pri Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu RS - sklad uveljavljajo pravico do povračila mesečnega kriznega dodatka iz 33. člena tega zakona za vsakega zaposlenega invalida, ki dela.

Upravičenci morajo izplačati krizni dodatek tudi zaposlenim delavcem, ki niso invalidi, za čas, ko delajo. Sredstva za izplačilo kriznega dodatka zagotovijo iz naslova oprostitev in olajšav, ki jih imajo na podlagi 74. člena Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov.

61. Kako se poroča na REK obrazcu o izplačilu kriznega dodatka?

Delodajalec ob izplačilu predloži REK-1 obrazec z navedbo vrste dohodka 1190 – Dohodek, ki se ne všteva v davčno osnovo. Na zbirnem REK obrazcu vpiše podatke o delodajalcu in številu oseb – prejemnikov, na individualnem REK obrazcu pa vpiše podatke o prejemniku dohodka in znesek izplačanega kriznega dodatka vpiše v polje A052, z oznako vrste dohodka 0000.

VII. UKREP DELNEGA POVRAČILA NADOMESTILA PLAČE IN OPROSTITVE PRISPEVKOV OD NADOMESTILA PLAČE

62. Kako uveljavljam pravico do povračila nadomestila plače?

Delodajalec bo pravico do povračila nadomestila plače uveljavljal z vlogo, ki jo bo vložil pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje. Zavod bo o vlogi odločil s sklepom, če bodo izpolnjeni pogoji za delno povračilo nadomestila plače, določeni z zakonom.

Pravice do povračila izplačanih nadomestil plače ne more uveljavljati delodajalec, ki ima na dan vložitve vloge neplačane zapadle obvezne dajatve in druge denarne nedavčne obveznosti, ki jih izterjuje FURS. Pri izračunu zapadlih obveznosti, se upoštevajo vse neplačane terjatve in obveznosti zapadle do datuma preverjanja, upošteva se toleranca do 10,00 EUR dolga. Zavezanec lahko preveri, če ima plačane vse obveznosti z naročilom potrdila o poravnanih obveznostih v portalu eDavki. Če zapadle obveznosti niso plačane, je izdana zavrnilna odločba. Skupaj z zavrnilno odločbo je izdano tudi obvestilo o dolgu z informacijami za izvedbo plačila, če zavezanec ob naročilu potrdila označi, da želi poravnati dolg, če le-ta obstaja. V primeru, da so obveznosti poravnane, je izdano potrdilo.

Šteje se, da delodajalec ne izpolnjuje obveznosti tudi, če na dan oddaje vloge ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dne oddaje vloge.

Podatke o izpolnjevanju pogojev bo FURS zavodu zagotavljal avtomatsko in zavezancu ne bo treba pridobiti potrdila.

63. Kako se pri uveljavljanju pravice do povračila nadomestila plače preverja kriterij, da ima delodajalec predložene vse REK obrazce za zadnjih 5 let?

Podatek ali je delodajalec predložil vse REK-1 obrazce za izplačilo plač v zadnjih 5 letih bo ZRSZ zagotavljal FURS. Do ukrepa ne bodo upravičeni delodajalci, ki niso izplačali plač in niso imeli obveznosti predložitve REK-1 obrazca in tudi delodajalci, ki so plače izplačali, pa davčnemu organu niso predložili REK-1 obrazca. Za namene izvajanja tega ukrepa se ne razlikuje med zavezanci, ki so plačo izplačali, pa niso predložili REK obrazcev, in tistimi, ki plač niso izplačali in niso bili dolžni predložiti REK obrazca.

64. Ali lahko uveljavljam oprostitev plačila prispevkov od vseh izplačanih nadomestil plač?

Upravičeni delodajalci od nadomestila za čakanje na delo zaradi posledic epidemija in nadomestil za čakanje zaradi višje sile uveljavljajo oprostitev plačila vseh prispevkov za socialno varnost od nadomestila plače, in sicer za obdobje od 13. marca do 31. maja 2020, vendar največ od nadomestila plače do višine povprečne plače za leto 2019 v RS, preračunane na mesec (1.753,84 eur). Če je znesek nadomestila višji od povprečne plače, se od razlike prispevki za socialno varnost obračunajo in plačajo.

Omejitev v višini povprečne plače se nanaša na mesečno obdobje in je treba v primeru, ko delavec ni cel mesec na čakanju, upoštevati sorazmeren znesek.

64a. Za katero obdobje lahko delodajalec uveljavlja oprostitev plačila prispevkov od izplačanih nadomestil plač?

Oprostitev plačila vseh prispevkov za socialno varnost od nadomestila plače upravičeni delodajalci uveljavljajo za obdobje od 13. marca do 31. maja 2020, vendar največ od nadomestila plače do višine 1.753,84 eur. Limit v višini povprečne plače se ustrezno preračuna v primerih, ko delavec ni cel mesec na čakanju in v primerih, ko je zaposlen za krajši delovni čas.

65. Kateri delodajalci so upravičeni do ukrepa?

Vsi delodajalci, razen neposredni ali posredni uporabnik proračuna RS oziroma občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2019 višji od 70 %, delodajalci, ki opravljajo finančno ali zavarovalniško dejavnost, ki spada v skupino K po SKD, in ima več kot deset zaposlenih na dan 13. marca 2020 ter tuja diplomatska predstavništva in konzulati, mednarodne organizacije, predstavništva mednarodnih organizacij ter institucije, organi in agencije Evropske unije v Republiki Sloveniji.

Delodajalci so upravičeni do ukrepa, če ocenijo da bodo prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 % glede na leto 2019. Delodajalci, ki niso poslovali v celotnem letu 2019 oziroma 2020, so do ukrepa upravičeni, če se jim bodo povprečni mesečni prihodki leta 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2019. Če v letu 2019 niso poslovali, so do ukrepa upravičeni tudi tisti delodajalci, ki se jim bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije znižali za več kot 10 % glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2020 do 12. marca 2020.

Prihodki so čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ter nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo.

65a. Ali so do ukrepa upravičeni delodajalci, ki imajo status humanitarne organizacije ali invalidske organizacije?

Da, do ukrepa so upravičeni tudi tisti delodajalci, ki ne izpolnjujejo in ne dosežejo prihodkovnega pogoja določenega v drugem odstavku 22. člena ZIUZEOP, če imajo status humanitarne organizacije po Zakonu o humanitarnih organizacijah ali status invalidske organizacije po Zakonu o invalidskih organizacijah.

66. Kaj če delodajalec napačno oceni upad prihodkov?

Če se naknadno ob predložitvi letnih poročil za leto 2020 ugotovi, da je delodajalec napačno ocenil upad prihodkov in do ukrepov v zvezi z oprostitvijo prispevkov od nadomestila plač glede na podatke poslovnega izida ni upravičen, bo moral znesek oproščenih prispevkov vrniti.

67. Kako se odda REK obrazec pri uveljavljanju tega ukrepa?

Delodajalec mora ob izplačilu nadomestila plače, najkasneje na dan izplačila predložiti REK-1 obrazec. Če je oddaja REK obrazcev prek sistema eDavki onemogočena, delodajalec odda REK-1 obrazec, ko je vzpostavljena oddaja prek sistema eDavki. Upravičeni delodajalci, ki uveljavljajo oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost, oddajo REK-1 obrazec z navedbo vrste dohodka 1004. Če je izplačano nadomestilo plače višje od povprečne plače, potem za razliko (znesek nad povprečno plačo) oddajo ločen REK-1 obrazec z navedbo vrste dohodka 1001, pri čemer prispevke za socialno varnost od nadomestila plače, ki presega znesek 1.753,84 eur obračunajo in plačajo v celoti.

Na REK-1 obrazcu vrsta dohodka 1004 se ne izpolnjujejo podatki o morebitnih ostalih oprostitvah prispevkov, do katerih je upravičen delodajalec (npr. za invalide nad kvoto, starejše delavce, zaposlitve za nedoločen čas). Na zbirnem REK-1 se torej ne vpisujejo podatki v polja 115, 308, 309, 312, 313 in 314. Na individualnem REK obrazcu se ne izpolnjujejo polja A014, A017, A020, A021, A022.

Za namene poročanja podatkov za oblikovanje pokojninske osnove izplačano nadomestilo za čakanje na delo zaradi epidemije delodajalec vpiše v polje M01, nadomestilo za čakanje na delo zaradi višje sile pa v polje M02. V poljih M se v obeh primerih poroča obdobje 1. 3. 2020 do 31. 3. 2020 in navede ustrezno število ur.

68. Kako se predloži REK obrazec, če v posameznem mesecu delavec del obdobja dela, del obdobja pa je na čakanju?

V takem primeru delodajalec predloži ločen REK-1 obrazec za izplačilo nadomestila za čakanje (vrsta dohodka 1004) in ločeno REK-1 obrazec za izplačilo plače (vrsta dohodka 1001 ali 1002).

68a. Kako postopa upravičeni delodajalec, če ob izplačilu plače za obdobje marec ni upošteval oprostitve plačila prispevkov?

Upravičeni delodajalec lahko oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost od izplačanih nadomestil plač uveljavlja naknadno tako, da predloži popravek z zmanjšanjem predloženega REK-1 obrazca (vrsta dohodka 1001) in hkrati predloži REK-1 obrazec za vrsto dohodka 1004. Na REK-1 obrazcih tako ločeno poroča za del obdobja, ko do oprostitve ni bil upravičen in del obdobja, ko je bil upravičen do oprostitve plačila prispevkov. V poljih M se v obeh primerih vpiše obdobje celotnega meseca in ustrezno število ur.

69. Kako se obračunajo prispevki od nadomestila plače?

Prispevki za socialno varnost se obračunajo v skladu z veljavno zakonodajo. Tudi pri izplačilu nadomestila plače je treba upoštevati določbo četrtega odstavka 144. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2, ki določa obračun in plačilo prispevkov v primeru, ko izplačilo plače in nadomestila plače ne dosega zneska najnižje osnove za plačilo prispevkov (trenutno veljavna najnižja osnova za plačilo prispevkov znaša 1.017,23 eur). Oprostitev plačila prispevkov se upošteva tudi za prispevke, ki jih v tem primeru delodajalec obračuna od razlike do najnižje osnove za plačilo prispevkov.

69a. Ali se povračila prispevkov, izplačila nadomestila plače za zaposlene in refundiranje bolniških nadomestil lahko uveljavljajo kot davčno priznan odhodek?

V skladu z 12. členom Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb - ZDDPO-2 se pri ugotavljanju davčne osnove (dobička) priznajo prihodki in odhodki, ugotovljeni v izkazu poslovnega izida oziroma letnem poročilu, ki ustreza izkazu poslovnega izida in prikazuje prihodke, odhodke in poslovni izid, na podlagi zakona in v skladu z njim uvedenimi računovodskimi standardi, če ta zakon ne določa drugače. Interventni zakon - ZIUZEOP v svojih določbah glede povračil prispevkov za socialno varnost, izplačila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo in zaradi odsotnosti iz razloga višje sile ter refundiranjem bolniških nadomestil, ne določa drugačne (posebne) davčne obravnave. Skladno z navedenim so zato prihodki in odhodki, ki nastanejo v zvezi s tem, v skladu z določbami ZDDPO-2, davčno priznani. Pri zavezancu, ki ugotavlja davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, šteje, da se je zavezanec odločil za pavšalno določanje oziroma pripoznavanje vseh odhodkov, ne glede na dejansko vrsto in višino obračunanih odhodkov, vključno z obračunanimi prispevki za socialno varnost. V sistemu normiranih odhodkov se torej šteje, da so bili zavezancu pripoznani vsi dejansko obračunani odhodki v zvezi z opravljanjem dejavnosti, saj zavezanec dejansko obračunanih odhodkov ne izkazuje.

69b. Ali se med prihodke zavezanca všteva tudi oprostitev plačila prispevkov za zaposlene na čakanju na delo oziroma višje sile?

Skladno z 22. členom interventnega zakona – ZIUZEOP (člen je bil spremenjen z novelo ZIUZEOP-A) so za upravičenca, ki ugotavlja prihodke po pravilih o računovodenju, prihodki čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ter nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo.

Navedeno pomeni, da se povračila nadomestil plač delavcem na začasnem čakanju na delo in zaradi odsotnosti iz razloga višje sile ZIUZEOP, ne bodo prištevali k osnovi za primerjavo prihodkov med obdobji, ki jih opredeljuje drugi odstavek 22. ZIUZEOP.

69c. Kako se bo kriterij delitve dobička ugotavljal pri podružnicah tujih družb?

Kriterij izplačila dobička v letu 2020 oziroma za leto 2020 se bo ugotavljal na ravni matičnega podjetja.

69č. Kaj vse se šteje kot nagrada poslovodstvu?

Za namene 99. člena ZIUZEOP se kot nagrada šteje vsak dohodek poslovodstva družbe, ki je odvisen od, oziroma je posledica uspešnega poslovanja družbe in to družbo dejansko bremeni. Pri čemer se kot kriterij za upravičenost za prejem pomoči upoštevajo tako izplačila nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu v letu 2020 kot tudi izplačila nagrad poslovodstvu

oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu za letu 2020 (ki bodo praviloma izplačana v 2021 in kasneje).

69d. Zavezanec je delil dobiček dne 31. 3. 2020. Ali je glede na datum uveljavitve zakona upravičen do ugodnosti po ZIUZEOP?

Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo - [ZIUZEOP](#) velja od 11. 4. 2020 dalje, novela tega zakona - [ZIUZEOP-A](#) pa velja od 1. 5. 2020 dalje, razen spremenjeni 22., 26., 28., 33., nova 33.a, 33.b, 34., 35., 37., 38., 58., novi 61.a in 102. člen, ki se uporabljajo od 13. marca 2020, ter spremenjena 69. in 108. člen, ki se uporabljata od 11. aprila 2020.

Zavezanec, ki je delil dobiček pred uveljavitvijo ZIUZEOP (tj. pred 11. 4. 2020), je upravičen do ugodnosti po tem zakonu oz. mu prejetih sredstev, glede na določbo prvega odstavka 99. člena ZIUZEOP, ni treba vračati.

VIII. LETNA ODMERA DOHODNINE

70. Ali je zaradi pandemije koronavirusa kakšna sprememba glede letne odmere dohodnine?

FURS fizičnim osebam, katere ne opravljajo dejavnosti, izdaja informativni izračun dohodnine za leto 2019 v podobnih rokih, kot pretekla leta - prvi sveženj 31. 3. 2020, drugi sveženj predvidoma 29. 5. 2020, dodatno bo 30. 6. 2020 izdan še tretji sveženj.

V prvem svežnju so informativni izračun dohodnine za leto 2019 prejeli le davčni zavezanci, ki ne opravljajo dejavnosti in imajo vračilo dohodnine, davčni zavezanci brez vračila oz. doplačila (z nulo) in davčni zavezanci z doplačilom do 2€, ki pa se v skladu z 277. členom ZDavP-2 pri letnem poročunu dohodnine odpiše. Davčni zavezanci z doplačilom dohodnine, informativnega izračuna dohodnine v prvem svežnju niso prejeli. Ti bodo informativne izračun dohodnine prejeli predvidoma v naslednjem svežnju. Roki za ugovore, vračila in doplačila se ne spreminjajo, dodatno pa so določeni roki v sklopu izvedbe dodatnega, tretjega svežnja informativnih izračunov dohodnine za leto 2019.

Zaradi podaljšanja roka za oddajo letnega obračuna DohDej za leto 2019, ki se iz 31. 3. 2020 prestavi na 31. 5. 2020, bodo ti davčni zavezanci in morebitni preostali posameznim zavezanci, na katere posledično vplivajo podatki iz obračunov DohDej, informativni izračun dohodnine za leto 2019 prejeli v tretjem svežnju, do konca meseca junija 2020.

V povezavi s spremembo roka za izdajo informativnega izračuna dohodnine za leto 2019, se prestavi tudi rok, ki določa obveznost vložitev napovedi za odmero dohodnine za leto 2019 in sicer iz 31. 7. 2020 na 31. 8. 2020, če do predvidenega roka davčni zavezanec rezident ne prejme informativnega izračuna dohodnine. Navedeni rok se iz 15. junija prelaga na 15. julij 2020. To pomeni, da če davčnemu zavezancu informativni izračun dohodnine za leto 2019 ni vročen do 15. julija 2020, je dolžan do 31. 8. 2020 vložiti napoved za odmero dohodnine.

71. Kakšna bo sprememba v zvezi z letno odmero dohodnine za fizične osebe z dejavnostjo (ki niso normiranci)?

Fizične osebe z dejavnostjo (ki niso normiranci) bodo po novem prejeli svoj informativni izračun mesec dni pozneje, kot v preteklih letih, se pravi do konca junija. Temu primerno se za mesec dni zamaknejo vsi roki, ki so vezani na datum izdaje informativnega izračuna dohodnine (rok za ugovor do konca julija, rok za vračilo in doplačilo dohodnine pa do konca avgusta). Razlog za prestavitev roka

izdaje informativnega izračuna dohodnine za fizične osebe z dejavnostjo je predstavitev rokov za oddajo njihovih letnih obračunov DohDej, na podlagi katerih se tvorijo informativni izračuni.

72. Ali fizične osebe z dejavnostjo, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov (t.i. normiranci) prejmejo svoj informativni izračun dohodnine?

Ne, če je to njihov edini dohodek, obdavčen z dohodnino. V kolikor pa so v preteklem letu prejeli tudi dohodke, ki se vključujejo v letno davčno osnov za odmero dohodnine, pa bodo prejeli informativni izračun dohodnine, ki bo vključeval te ostale dohodke. To sicer ni posledica zakonov o interventnih ukrepih, saj se tudi v preteklih letih dohodki iz dejavnosti »normirancem« niso vštevili v letno odmero dohodnine. To pomeni, da »normiranci«, ki imajo le dohodke iz dejavnosti, niso zavezanci za letno odmero in ne prejmejo informativnega izračuna dohodnine

IX. TEK ROKOV ZA OPRAVLJANJE PROCESNIH DEJANJ ZAVEZANCEV

73. Ali se zaradi epidemije koronavirusa prekinejo roki procesnih dejanj, kot npr. rok za pritožbo, ugovor, vlaganje različnih davčnih napovedi itd.?

Tek rokov je odvisen od tega, ali gre za nujno zadevo, kot jo določa Zakon o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) – ZZUSUDJZ (Uradni list RS, št. 36/20). To pomeni:

- V nujnih zadevah (npr. postopki odmere davka, carinski postopki, predložitev obračuna, postopki odpisa, odloga in obročnega odplačevanja, ustavitve oz. zadržanja davčne izvršbe ipd.) ROKI TEČEJO, kar pomeni, da morajo stranke svoje obveznosti oz. pravice izpolniti oz. uveljaviti v roku (npr. dopolniti vlogo, plačati davek, vložiti pritožbo ipd.).
- V zadevah, ki niso nujne (npr. praviloma niso nujni postopki naknadnega nadzora po 129. in 130. členu ZDavP-2, inšpekcijski postopki, prekrškovni postopki, odločanje o obročnem plačilu prekrškovnih obveznosti v skladu z 18. členom ZP-1, ipd.) ROKI NE TEČEJO, kar pomeni, da lahko stranke svoje obveznosti oz. pravice izpolnijo oz. uveljavijo po prenehanju ukrepov (npr. dopolniti vlogo, plačati davek, vložiti pritožbo, ipd.).

Pri tem je potrebno opozoriti, da v skladu prvim odstavkom 7. člena ZZUSUDJZ ni dopustno vlaganje pisnih in ustnih vlog, npr. pritožbe, ugovora in različnih davčnih napovedi, neposredno pri organu. V izogib nepotrebnim stikom imajo davčni zavezanci možnost vlaganja različnih vlog (pritožb, ugovorov ali napoved), in sicer:

- elektronsko: preko portala eDavki ali mobilne aplikacije,
- elektronsko: brez varnega elektronskega podpisa (v tem primeru je potrebno na vlogi navesti uradno dodeljeno identifikacijsko številko, tj. EMŠO ali davčno številko davčnega zavezanca) in
- po pošti.

Podrobnejša pojasnila v zvezi s tekom rokov (in ostalih ukrepih) so objavljena na [spletni strani FURS](#).

74. Ali se zaradi epidemije koronavirusa prekinejo roki za plačilo obveznosti (npr, plačilo dohodnine, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, itd)?

Praviloma ne. Glej odgovor pri vprašanju 56.

75. Zaradi epidemije koronavirusa ne morem oddati davčne napovedi. Ali jo lahko oddam po prenehanju epidemije?

Ne. Napoved je treba vložiti v predpisanem roku.

V izogib nepotrebnim stikom imajo davčni zavezanci možnost oddaje napovedi:

- elektronsko: preko portala eDavki ali mobilne aplikacije,
- elektronsko: brez varnega elektronskega podpisa (v tem primeru je potrebno na vlogi navesti uradno dodeljeno identifikacijsko številko, tj. EMŠO ali davčno številko davčnega zavezanca)

in
po pošti

Podrobnejša pojasnila v zvezi z vlaganjem vlog v času trajanja ukrepov so objavljena [na spletni strani FURS](#).

76. Ali se v času epidemije koronavirusa spreminjajo roki ali obveznosti zavezancev v nadzorih FURS (npr. v inšpekcijskih postopkih)?

V primeru izvajanja postopkov naknadnega nadzora (npr. davčni inšpekcijski nadzor), ki niso nujni, praviloma veljajo pravila iz prvega in drugega odstavka 6. člena Zakona o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19). To pomeni, da v času trajanja izrednih ukrepov, ne tečejo procesni in materialni roki. Slednje pa ne pomeni, da v tem času ne tečejo obresti, ki se obračunavajo skladno s 95. členom Zakona o davčnem postopku.

Podrobnejša pojasnila v zvezi z začasnimi ukrepi v inšpekcijskih zadevah so objavljena [na spletni strani FURS](#).

77. Ali mi bo zaradi epidemije koronavirusa kasneje odmerjen davek (npr. na promet nepremičnin ali davek na motorna vozila)?

V Finančni upravi RS se bomo trudili, da bi bile vse odmere opravljene v najkrajšem možnem času in da se zaradi vpliva koronavirusa roki odmer ne bi podaljševali.

78. Ali se šestmesečni rok za predložitev izvirnika obrazca DDV-VP prodajalcu v času epidemije koronavirusa podaljša?

V primeru šestmesečnega roka za predložitev izvirnika obrazca DDV-VP prodajalcu (oziroma osebi, ki jo ta pooblasti za vračilo DDV) gre za uveljavljanje materialnih pravic, katerih iztek pomeni izgubo pravice, če zahteva ni vložena pravočasno pred iztekom roka. V skladu z drugim odstavkom 6. člena ZZUSUDJZ se rok, ki se izteče v času veljavnosti ukrepov, podaljša tako, da se izteče osmi dan od dneva prenehanja ukrepov po tem zakonu, torej osmi dan od izdaje sklepa, s katerim Vlada Republike Slovenije ugotovi prenehanje razlogov za nujne ukrepe po tem zakonu oziroma najkasneje 9. julija 2020. Če bodo izredni ukrepi v državi kupca trajali dlje kot v Sloveniji, in kupec iz tega razloga ne bo mogel vložiti zahtevka v skladu s prejšnjim stavkom, se lahko rok za vračilo podaljša do osmega dneva po izteku ukrepov v njegovi državi. O tem mora kupec predložiti dokazilo. Finančna uprava bo prodajalcu oziroma drugi osebi (pooblaščenцу) vrnila vrnjen DDV, če bo kupcu vrnjen pod zgoraj navedenimi pogoji.

79. Kako naj v času epidemije plačujem svoje obveznosti, če pa imam račun »blokiran« zaradi davčne izvršbe?

V postopkih davčne izvršbe, ki tečejo po ZDavP-2, je trenutno zadržana davčna izvršba na podlagi ZIUZEOP.

Zadržanje je nastopilo dne 11. 4. 2020, na podlagi samega zakona (ZIUZEOP), trajalo pa bo do prenehanja začasnih ukrepov po tem zakonu (predvidoma do 31. 5. 2020).

V času zadržanja sta v postopkih davčne izvršbe sproščena rubež dolžnikovih denarnih sredstev ter rubež dolžnikovih denarnih prejemkov (plač, pokojnin idr.). Zato lahko tudi zavezanci, zoper katere je bil pred uveljavitvijo ZIUZEOP v teku postopek davčne izvršbe na denarna sredstva, od 11. 4. 2020 dalje brez ovir razpolagajo s svojimi denarnimi sredstvi pri banki oziroma hranilnici.

80. Ali se izredna pomoč za samozaposlenega, ki sem jo prejel v skladu z interventnim zakonom (ZIUZEOP), lahko zarubi v postopku davčne izvršbe?

V času trajanja epidemije so iz davčne izvršbe izvzeti vsi prejemki (razen prejemniki, ki predstavljajo nadomestilo plače), ki so bili oz. bodo na podlagi ZIUZEOP izplačani najbolj ogroženim posameznikom, na primer samozaposlenim, upokojencem, delavcem, ki bodo v času epidemije izgubili službo, študentom, kmetom in ribičem idr ...

Zato prejemkov, izplačanih na podlagi ZIUZEOP, med katere sodi tudi mesečni temeljni dohodek za samozaposlenega, v postopku davčne izvršbe ni mogoče zarubiti.

Namen izplačila prejemkov po ZIUZEOP je namreč izboljšanje socialnega položaja posameznikov, ki jih je epidemija najbolj prizadela, pri čemer bi rubež teh prejemkov ta namen izničil.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

81. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo – ZIUZEOP-A (novela) v prehodnih in končnih določbah, natančneje v drugem odstavku 54. člena določa, da se ne glede na prejšnji odstavek 22., 26., 28., 33., 33.a, 33.b, 34., 35., 37., 38., 58., 61.a in 102. člen uporabljajo od 13. marca 2020, 69. in 108. člen pa od 11. aprila 2020. Glede na to, da ima ta novela le 54. členov, v navedenem drugem odstavku 54. člena te novele pa so zapovrstjo navedeni člani od 22. do 102 ter 69. in 108. člen, se postavlja vprašanje, kako to določbo razumeti oziroma na katere člene zakona se ta določba nanaša?

Določba drugega odstavka 54. člena ZIUZEOP-A (novele) se nanaša na člene Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo – ZIUZEOP in ne na člene Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije covid-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo – ZIUZEOP-A (t. j. novele). Ob upoštevanju navedenega se spremenjeni 22., 26., 28., 33., nova 33.a, 33.b, 34., 35., 37., 38., 58., novi 61.a in 102. člen ZIUZEOP uporabljajo od 13. marca 2020, spremenjena 69. in 108. člen ZIUZEOP pa od 11. aprila 2020.

XI. DAVEK NA DODANO VREDNOST

X-a. OPROSTITEV DDV OD PRIDOBITVE IN DOBAVE ZAŠČITNE OPREME PO ZIUZEOP-A

82. Kateri davčni zavezanec lahko uveljavlja oprostitev plačila DDV po ZIUZEOP-A?

Oprostitev plačila DDV po ZIUZEOP-A velja za davčnega zavezanca, ki je/bo v obdobju od vključno 13. marca 2020 do vključno 31. julija 2020 opravil dobave zaščitne in medicinske opreme iz seznama blaga, potrebnega za spopadanje s posledicami izbruha COVID-19, ki je oproščeno uvoznih dajatev in plačila davka na dodano vrednost pri uvozu, ki ga določi Vlada Republike Slovenije, ki je začasno oproščeno uvoznih dajatev in plačila davka na dodano vrednost pri uvozu (v nadaljevanju blago), vključno s pridobitvami tega blaga znotraj Unije.

83. Za katero obdobje pridobitev/dobav zaščitne in medicinske opreme velja oprostitev plačila DDV?

Od vključno 13. marca 2020 do vključno 31. julija 2020. To se za primere uvoza te opreme že omogoča s Sklepom Komisije (EU) 2020/491 z dne 3. aprila 2020 o oprostitvi uvoznih dajatev in oprostitvi plačila DDV za uvoz za blago, potrebno za spopadanje s posledicami izbruha COVID-19 v letu 2020 (v nadaljevanju Sklep Komisije)¹.

84. Kateri pogoji morajo biti izpolnjeni za oprostitev plačila DDV od pridobitve in dobave tega blaga?

Oprostitev plačila DDV je možna za blago, vključno s pridobitvami tega blaga znotraj Unije:

- dobavljeno državnemu organu ali organizaciji, organu lokalne skupnosti, drugi osebi javnega prava (npr. Zavodu za blagovne rezerve, v nadaljevanju ZBRS, zdravstvenim ustanovam, Upravi za zaščito in reševanje) ali drugi organizaciji, ki se po predpisih šteje za dobrodelno organizacijo (v nadaljevanju upravičene osebe) ali
- dobavljeno za račun teh upravičenih oseb (osebe iz b) točke prvega odstavka 62.b člena ZIUZEOP-A),

ki to blago nabavljajo za enega izmed naslednjih namenov (v nadaljevanju upravičeni nameni):

- brezplačno razdeljevanje osebam, ki jih je prizadela epidemija, so temu izbruhu izpostavljene ali se z njim spopadajo, ali
- brezplačno uporabo subjektov, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, v zvezi z zdravstveno oskrbo oseb, ki jih je prizadela epidemija, pod pogojem, da blago ostane v lasti upravičenih oseb.

Davčni zavezanec mora razpolagati z izjavo svojega kupca (upravičene osebe), da je blago namenjeno za upravičene namene (tj. da je namenjeno brezplačnemu razdeljevanju določenim osebam ali določeni brezplačni uporabi v zdravstveni dejavnosti). Izjava je lahko samostojni dokument (kot npr. izjava v primeru uvoza), lahko je pogodbeno določilo. Davčnemu zavezancu, ki uveljavlja oprostitev plačila DDV po tem členu, davčnemu organu izjave predhodno ni treba predlagati, razen v primeru izvajanja naknadnega davčnega nadzora.

85. Katera zaščitna in medicinska oprema je predmet te oprostitve plačila DDV?

Oprostitev plačila DDV se uporabi za določeno zaščitno in medicinsko opremo iz seznama blaga, ki ga določi Vlada Republike Slovenije.

Ta odgovor bo dopolnjen, ko bo Vlada Republike Slovenije določila seznam blaga, ki je predmet oprostitve plačila DDV po 62.b členu ZIUZEOP.

¹ Na spletni strani FURS je objavljen [Sklep Evropske Komisije z dne 3. 4. 2020, o oprostitvi plačila carine in DDV zaradi izbruha COVID-19](#) z dodatnimi informacijami in navodilom glede izvajanja tega sklepa.

86. Ali lahko v tem trenutku uveljavljamo oprostitev plačila DDV po ZIUZEOP-A?

Ker seznam blaga, ki ga bo določila Vlada RS, še ni znan, ni mogoče vedeti, za katero zaščitno opremo je predvidena oprostitev.

87. Ali so plačila DDV oproščene tudi storitve (stroški), ki so povezane z oproščeno dobavo blaga?

Ne, oprostitev se ne nanaša tudi na storitve. Plačila DDV je oproščena samo pridobitev in dobava blaga, ne pa tudi ostale storitve (oz. stroški), ki jih davčni zavezanec, ki opravi tako dobavo, zaračuna in ne predstavljajo del enotne dobave. Od teh storitev se DDV obračuna po splošnih pravilih, ki veljajo po DDV zakonodaji.

Primeri oproščenih dobav blaga/pridobitev blaga znotraj Unije

Primer 1 – pridobitev blaga

Davčni zavezanec opravi pridobitev blaga za račun upravičene osebe z namenom njegove nadaljnje dobave upravičeni osebi, ki to blago nabavlja za brezplačno razdeljevanje osebam, ki jih je prizadela epidemija. Ta pridobitev blaga je oproščena plačila DDV. Plačila DDV je oproščena tudi nadaljnja dobava tega blaga, ki jo po pridobitvi blaga opravi davčni zavezanec tej upravičeni osebi.

Primer 2 – proizvodnja blaga

Davčni zavezanec sam proizvede blago za naročnika – upravičeno osebo in ga dobavi temu naročniku. Ker bo upravičena oseba uporabila to blago za upravičene namene, je dobava tega blaga upravičeni osebi oproščena plačila DDV.

Primer 3 – nakup blaga v Sloveniji in prodaja tega blaga

Davčni zavezanec (podjetje A d.o.o.) nabavi (kupi) blago v Sloveniji, blago pa je namenjeno nadaljnji prodaji upravičeni osebi. Njegov dobavitelj (podjetje B d.o.o.) ne more uveljavljati te oprostitve, ker davčni zavezanec (njegov kupec = podjetje A d.o.o.) ni niti upravičena oseba niti ne nabavlja to blago za upravičene namene. Pri davčnem zavezancu (podjetje A d.o.o.), ki to blago proda upravičeni osebi, ki bo to blago uporabila za upravičene namene, pa je taka dobava oproščena plačila DDV, davčni zavezanec ima pravico do odbitka DDV.

Primer 4 - blago uvozi posrednik

Davčni zavezanec (posrednik/zastopnik) je blago uvozil za račun upravičene osebe, ki bo blago uporabila za upravičene namene. Uvoz blaga je oproščen plačila DDV na podlagi Sklepa Komisije. Posrednik na računu za to blago, ki ga izda upravičeni osebi, ne obračuna DDV (dobava je oproščena plačila DDV) s sklicevanjem na 62.b člen ZIUZEOP-A.

Primer 5 - pridobitev blaga opravi upravičena oseba

Upravičena oseba pridobi blago znotraj Unije, to blago bo uporabila za upravičene namene. Pridobitev tega blaga znotraj Unije je oproščena plačila DDV.

Primer 6

Dogovorjena je dobava blaga, za katerega je v skladu z ZIUZEOP-A določena oprostitev plačila DDV, dobavitelj pa se z upravičeno osebo dogovori tudi npr. za prepakiranje in drugo morebitno manipulacijo blaga in dodatno še za prevoz blaga (v nadaljevanju storitve), kar ni vključeno v ceno tega blaga. V takem primeru je plačila DDV oproščena dobava blaga, storitve pa se obravnavajo posamezno in so obdavčene v skladu z določbami DDV zakonodaje.

88. Katere podatke mora navesti na računu davčni zavezanec, ki uveljavlja to oprostitev plačila DDV?

Davčni zavezanec na računu, na katerem ne obračuna DDV v skladu z ZIUZEOP-A, poleg podatkov, ki so obvezni po [Zakonu o davku na dodano vrednost – ZDDV-1](#), v zvezi z oprostitvijo DDV navede 62.b člen ZIUZEOP-A.

89. Ali ima davčni zavezanec pravico do odbitka DDV za blago, ki ga bo dobavil upravičeni osebi?

Da. Na podlagi te oprostitve DDV ima davčni zavezanec po 62.b členu ZIUZEOP-A pravico, da uveljavi odbitek DDV, ki so mu ga zaračunali njegovi dobavitelji za blago, ki ga bo dobavil upravičeni osebi.

90. Kako uveljaviti oprostitev za dobave/pridobitve blaga, opravljene pred uveljavitvijo ZIUZEOP-A?

Davčni zavezanec, ki je pred uveljavitvijo ZIUZEOP-A opravil dobavo blaga ali pridobitev blaga znotraj Unije, za katero so bili izpolnjeni pogoji za oprostitev plačila DDV po ZIUZEOP-A, davčni zavezanec pa je že obračunal DDV za to blago, lahko znižanje obračunanega DDV po izdanem računu iz preteklih davčnih obdobj za dobave blaga, opravljene od vključno 13. marca 2020 dalje, vključi v obračun DDV za davčno obdobje, v katerem je izdan tak popravek računa. Na popravku računa² se davčni zavezanec sklicuje na prvoten račun.

V zvezi s popravkom zneska obračunanega DDV pojasnjujemo, da na podlagi drugega odstavka 39. člena ZDDV-1 davčni zavezanec lahko popravi (zmanjša) znesek obračunanega DDV, če pisno obvesti kupca o znesku DDV, za katerega kupec nima pravice do dobitka DDV. V skladu s tretjim odstavkom 146. člena [Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost - pravilnik](#) če davčni zavezanec – izdajatelj računa ugotovi napako na računu, ki ga je izdal končnemu potrošniku, lahko popravi davčno obveznost v davčnem obdobju, ko je bila kupnina ali del kupnine vrnjen kupcu ali njeno plačilo odpuščeno in razpolaga z ustreznim dokazilom o vračilu kupnine oziroma odpustitvi kupnine.

Obveznost poročanja

Davčni zavezanec, ki uveljavlja oprostitev plačila DDV po tem zakonu, mora davčnemu organu predložiti poročilo o opravljenih dobavah blaga, ki vsebuje naslednje podatke:

- identifikacijsko številko za namene DDV,
- naziv ter naslov davčnega zavezanca, ki uveljavlja oprostitev plačila DDV po 62.b členu ZIUZEOP-A,
- zaporedno številko,
- davčno številko ali identifikacijsko številko, če je identificirana za namene DDV, upravičene osebe, kateri je bilo dobavljeno blago,
- tarifno oznako kombinirane nomenklature carinske tarife blaga,
- vrednost, vrsto in količino blaga.

91. Kako se predloži poročilo o opravljenih oproščenih dobavah/pridobitvah tega blaga znotraj Unije?

Poročilo se predloži davčnemu organu na obrazcu [»Poročilo DDV – oprostitev po ZIUZEOP-A«](#) v elektronski obliki kot lasten dokument preko sistema eDavki. Pod »Tip priloge« se izbere »Poročilo o oproščenih pridobitvah/dobavah po 62.b členu ZIUZEOP-A«.

² V skladu z devetim odstavkom 81. člena [ZDDV-1](#) se kot račun šteje tudi vsak dokument oziroma sporočilo, ki spreminja prvoten račun in se nanj nedvoumno nanaša.

92. Kdaj je treba predložiti poročilo?

Davčni zavezanec predloži davčnemu organu poročilo za koledarski mesec, v katerem je bila opravljena pridobitev ali dobava, in sicer najkasneje do zadnjega delovnega dne za pretekli koledarski mesec. Poročilo za koledarski mesec predloži tudi davčni zavezanec, ki ima trimesečno davčno obdobje. Če davčni zavezanec v koledarskem mesecu ni opravil dobave/pridobitve, ki bi bila predmet poročanja, poročila ne predloži (razen v primeru popravkov). Poročilo za obdobje maj 2020 bo treba predložiti do 30. 6. 2020.

93. Kako se poroča o dobavah, opravljenih od 13. marca 2020 do uveljavitve ZIUZEOP-A?

Davčni zavezanec poroča o oproščenih dobavah, opravljenih od 13. marca 2020 do uveljavitve ZIUZEOP-A, v poročilu za mesec maj.

Obveznost vodenja evidenc

Davčni zavezanec, ki uveljavlja oprostitev plačila DDV, mora voditi evidence o transakcijah v okviru te ureditve, tako da je davčnemu organu omogočen nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem DDV.

Obveznost subjektov, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, če to blago odtujijo, dajo v uporabo drugemu oziroma ga uporabijo za druge namene, kot za namene opravljanja zdravstvene dejavnosti

Če subjekt, ki opravlja zdravstveno dejavnost, blago, ki ga je dobil v brezplačno uporabo v zvezi z zdravstveno oskrbo oseb, ki jih je prizadel izbruh COVID-19, odtuji, da v uporabo drugemu ali ga kako drugače uporabi za druge namene, razen za namene opravljanja zdravstvene dejavnosti, preden DDV ni plačan, mora od take uporabe oziroma odtujitve blaga obračunati in plačati DDV. Če se blago uporabi za druge namene kot za namene opravljanja zdravstvene dejavnosti, obveznost obračuna DDV nastane na dan in po stopnji, ki za to blago sicer velja po ZDDV-1 na dan, ko se tako blago uporabi (po ustrezni stopnji na dan nastanka obveznosti obračuna DDV po ZDDV-1).

Primer:

Bolnišnica se odloči, da bo dala del zaščitnih mask, za katere je dala izjavo dobavitelju, da jih bo uporabila za namene, za katere velja oprostitev, v uporabo šoli. V takem primeru mora bolnišnica od teh mask obračunati DDV.

Izvajalci zdravstvenih storitev, ki bodo po koncu trajanja tega ukrepa uporabili preostalo zaščitno in medicinsko opremo za zdravstvene storitve, ki ne dajejo pravice do odbitka DDV (prave oprostitve), bodo morali obračunati DDV (s tem bo tudi zadoščeno splošnemu načelu DDV, da strošek DDV nosi končni uporabnik).

Obveznost upravičenih oseb, če to blago uporabijo za druge namene

Če upravičene osebe blaga z oprostitvijo DDV ne uporabljajo za namene, zaradi katerih velja oprostitev DDV na podlagi ZIUZEOP-A, so dolžne obračunati in plačati DDV po stopnji, ki za to blago sicer velja po ZDDV-1 na dan, ko se blago tako uporabi in tudi nastane obveznost obračuna DDV po ZDDV-1. Če blago ostane v lasti organizacij, ki ne izpolnjujejo več pogojev, zaradi katerih so bile upravičene do oprostitve DDV, in se blago brezplačno prenese na organizacijo, ki je sama upravičena do ugodnosti oprostitve DDV po 62.b členu ZIUZEOP-A, je oprostitev DDV odobrena še naprej pod pogojem, da organizacija uporablja to blago za upravičene namene, opisane v uvodnem delu dopisa.

Primer:

Dobrodelni organizaciji je ostalo nekaj opreme, ki je v njeni lasti in ni več potrebe, da bi to opremo brezplačno razdeljevala osebam, prizadetim s COVID 19. Zato to opremo brezplačno prenese na bolnico, ki pa bo to opremo še naprej uporabljala v zdravstvene namene kot zaščito pred COVID19.

XI-b. DRUGO DDV

94. Zaradi preprečevanja širitve virus COVID-19 se je nekaterim dejavnostim prepovedalo ponujanje in prodajanje blaga in storitev neposredno potrošnikom. Posledično je na zalogah ostalo tudi hitro pokvarljivo blago ali blago s kratkim rokom uporabe, ki ga je treba zavreči in odpisati. Ali je treba od tega blaga obračunati DDV?

V skladu s prvim odstavkom 7. člena [Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1](#) se za dobavo blaga, opravljeno za plačilo, šteje tudi uporaba blaga, ki je del poslovnih sredstev davčnega zavezanca, za zasebne namene ali za zasebne namene njegovih zaposlenih, brezplačna odtujitev tega blaga ali kakršnakoli uporaba blaga za druge namene, kot za namene opravljanja njegove dejavnosti, če je za to blago ali sestavine tega blaga izkoristil pravico do celotnega ali delnega odbitka DDV.

V skladu s 17. členom [Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost - pravilnik](#) se za dobavo blaga v skladu s 7. členom ZDDV-1 šteje tudi primanjkljaj blaga, razen primanjkljaja in uničenj, nastalih zaradi višje sile.

Definicija »višje sile« v davčni zakonodaji ni opredeljena, zato jo je treba razlagati v okviru pravnega standarda višje sile, kot je določen v 153. členu [Obligacijskega zakonika](#), po katerem je imetnik prost odgovornosti, če dokaže, da izvira škoda iz kakšnega vzroka, ki je bil izven stvari in njegovega učinka ni ga bilo pričakovati, se mu izogniti ali ga odvrniti. Navedeno pomeni, da mora biti vzrok, ki naj bi pomenil višjo silo, zunaj dejavnosti, dogodek mora biti izreden, nepričakovan in nepredvidljiv.

Zaprtje dejavnosti kot posledica razglasitve epidemije se šteje za višjo silo, saj gre za izreden in nepričakovan dogodek. Ali se določen primanjkljaj blaga lahko šteje kot posledico te višje sile, pa je treba ugotavljati v vsakem primeru posebej. Pri rešitvi vprašanja vzroka nastanka primanjkljaja blaga je treba razlikovati med blagom, ki je bilo nabavljeno v času, ko zaprtje dejavnosti zaradi epidemije še ni bilo odrejeno, ter tistim, ki je bilo nabavljeno po vzpostavitvi tega stanja. Primanjkljaju (uničenju) blaga, ki je bilo nabavljeno v času po zaprtju dejavnosti zaradi epidemije, bi se davčni zavezanec ob potrebni skrbnosti lahko izognil.

Dodajamo še, da če davčni zavezanec hrano donira, se uporabi 38. člen pravilnika. Podrobnejša razlaga tega člena je navedena v [pojasnilu](#), z naslovom Spremembe zakonodaje na področju DDV, stran 54.